

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ОТ

СТАРОЗАГОРСКИ СЪДЕБЕН РАЙОН

ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Като орган на съдебната власт ОС Стара Загора осъществява правораздаване **в съдебен район, включващ пет районни съдилища.**

През отчетната 2021г. дейността на съда функционираше на основата на безпристрастност и професионализъм, при спазване на законите и вътрешното убеждение за справедливост.

Правораздавателната работа през годината беше обусловена до голяма степен и от географските, демографските и икономическите характеристики на съдебния район.

В годишния доклад за 2021г. в аналитичен вид са представени данни, изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за дейността на съда.

Анализите са съпоставени с данните от 2020г., 2019г. и 2018г. Представени и анализирани са данните от дейността на районните съдилища в съдебен район Стара Загора.

Основната част на доклада касае правораздавателната работа, отчетена отделно за наказателните, гражданските и търговските дела, като в рамките на тези раздели са изложени данните относно постъпили, разгледани и свършени производства, обособени като дела първа инстанция и въззивни дела.

През 2021г. в Старозагорски съдебен район са постъпили 22561 бр. граждански, наказателни и изпълнителни дела.

Налице е увеличение на постъплението от към брой дела в сравнение с 2020г. с 8%, намаление спрямо 2019г. – с 4% и намаление спрямо 2018г. – с 2%.

Постъпилите дела в ОС Стара Загора са с 1% по – малко в сравнение с 2020г., а в районните съдилища – със 7% повече. Ръст от 45% през 2021г. бележи постъплението на изпълнителни дела.

Брой постъпили дела в Старозагорски съдебен район

Съд	Брой постъп. дела през 2018г.	Брой постъп. дела през 2019г.	Брой постъп. дела през 2020г.	Брой постъп. дела през 2021г.	Промяна спрямо 2020г. в %
ОС Ст. Загора	2575	2809	2632	2602	-1%
Районни съдилища	18593	19229	16763	17893	+7%
Съдебно изпълнение	1773	1520	1423	2066	+45%
Общо:	22941	23558	20818	22561	+8%

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Окръжен съд Стара Загора

1.1 Съдии и младши съдии

Към 31.12.2021г. магистратските длъжности в ОС Стара Загора са 23 бр., от които: 1 председател, 3 заместник–председатели, 18 съдии и 1 младши съдия. В края на 2021г. има една незаета щатна бройки за длъжността “младши съдия”.

Тримата заместник председатели на съда ръководят, както следва: г–жа Даниела Телбизова – Гражданско отделение, г–н Димитър Христов – Търговско отделение и г–жа Спасена Драготинова – Наказателно отделение.

В съда са обособени три отделения – гражданско, наказателно и търговско и фирмено. Съдиите са разпределени съответно: В наказателно отделение в настоящия момент работят 9 съдии. В търговско и фирмено отделение – 7 съдии. В гражданско отделение в края на 2021г. работят 6 съдии.

В изпълнение на Решение на СК на ВСС по Протокол №24, т.20.25 от 22.06.2021г. за назначаване на младши съдия от ОС Стара Загора Боряна Огнянова Христова на длъжност “съдия“ в РС Гълъбово, считано от 02.07.2021г., със Заповед №526/01.07.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратено назначението ѝ в ОС Стара Загора, считано от 02.07.2021г.

С Решение по Протокол №4/09.02.2021г. на СК на ВСС, на основание чл.234 ЗСВ са повишени в ранг и заплата “съдия във ВКС и ВАС“ съдия Христо Василев Симитчиев и съдия Румяна Атанасова Танева.

1.2 Съдебни служители

Към 31.12.2021г. числеността на съдебните служители в ОС Стара Загора е 53 щатни длъжности, включително и 4 бр. съдебни помощници. В края на 2021г. няма незаети щатни бройки.

С Решение по Протокол №12/13.04.2021г. на СК на ВСС е увеличен щатът на ОС Стара Загора с 1 бр. за длъжността “съдебен помощник“, считано от датата на решение.

Структурата на съдебната администрация е следната:

а/ Ръководни длъжности:

- Съдебен администратор – 1 бр.
- Административен секретар и човешки ресурси – 1 бр.
- Главен счетоводител – 1 бр.

б/ Обща администрация

- Системен администратор /единият и.ф. служител по сигурността на информацията/ – 2 бр.
- Съдебен статистик – 1 бр.
- Управител сгради – 1 бр.
- Счетоводител – 1 бр.
- Шофьор – 1 бр.
- Работник, поддръжка сгради – огняр – 1 бр.
- Чистач – 3 бр.
- Връзки с обществеността – 1 бр.

в/ Специализирана администрация

- Съдебни помощници – 4бр
- Съдебен деловодител класифицирана информация – 1 бр.
- Съдебен деловодител – регистратура – 1 бр.
- Съдебни деловодители – 12 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни деловодители, той и съдебен деловодител/

- Съдебни секретари – 15 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни секретари, той и съдебен секретар/

- Съдебен архивар – 2 бр.
- Съдебен призовкар – 4 бр.

През изминалата година не настъпиха съществени промени в състава на съдебните служители. Постигна се до голяма степен оптимизиране работата на съдебната администрация.

Със Заповед №254/14.04.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Димитринка Делчева Грозева на длъжност “Призовкар“ считано от 26.04.2021г. на основание чл. 328, ал.1, т.10 от КТ и чл.86, ал.1, т.11 от ЗСВ.

Със Заповед №255/14.04.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Христинка Господинова Нейчева на длъжност

“Чистач“ считано от 05.05.2021г. на основание чл. 328, ал.1, т.10 от КТ и чл.86, ал.1, т.11 от ЗСВ.

Със Заповед №271/19.04.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Радмила Иванова Маринополска на длъжност “Счетоводител“ считано от 05.05.2021г. на основание чл. 325, ал.1, т.1 от КТ.

Със Заповед №328/29.04.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Силвия Стоянова Кралева на длъжност “Чистач“ на основание чл. 67, ал.1, т.1 във вр. с чл.70, ал.1 от КТ, считано от 05.05.2021г.

Със Заповед №334/07.05.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Антония Маркова Чакалова на длъжност “Счетоводител“ на основание чл. 68, ал.1, т.3 от КТ, считано от 10.05.2021г., до завръщане на титуляра.

Със Заповед №567/13.07.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Божидара Евгениева Петрова на длъжност “Съдебен помощник“, считано от 29.07.2021г., на основание чл. 325, ал.1, т.5 от КТ.

Със Заповед №1063/22.12.2021г. на Председателя на ОС Стара Загора са повишени в по – висок ранг, считано от 01.01.2022г.: Росен Колев Караиванов /от втори на първи ранг/, Виолета Трифонова Димитрова /от трети на втори ранг/, Антонина Дикова Динева – Николова /от четвърти на трети ранг/, Камен Данчев Йорданов /от четвърти на трети ранг/, Марчо Господинов Ганев /от четвърти на трети ранг/, Росица Георгиева Иванова /от четвърти на трети ранг/, Ирен Розалинова Георгиева /от пети на четвърти ранг/, Ваня Стефанова Пеева /от пети на четвърти ранг/

2. Предложения за промени в щата

2.1 Окръжен съд Стара Загора

В настоящия момент по щат в **Окръжен съд Стара Загора има 23 съдии**, в т.ч. Административен ръководител – Председател, трима заместник административни ръководители и заместник председатели, 18 съдии и 1 младши съдия.

ОС Стара Загора традиционно е сред най – натоварени съдилища в страната.

Ще цитирам малко данни от Анализ за натовареността на съдилищата приет от СК на ВСС с Решение по Протокол №34/05.10.2021г.

“Системата на окръжните съдилища включва Софийски градски съд (СГС) и Специализирания наказателен съд (СпНС). От години по обективни причини натовареността на съдиите в Софийски градски съд (предимно гражданските и търговски съдии) е много по – висока от натовареността на

колегите им в другите окръжни съдилища (средно над 45% от втория по натовареност окръжен съд). Натовареността на СпНС също е много висока, но голям дял от нея (47%) е формирана от частни наказателни дела по ЗСРС. Следва да се има предвид и факта, че съдиите от този съд разглеждат само първоинстанционни наказателни дела. **При изчисляване на средната стойност за окръжно ниво с данните на тези съдилища, то получената средната стойност е много повлияна от тях и тя не е характерна нито за тях, нито за който и да е друг окръжен съд.** Ето защо беше възприет подхода при изчисляване на средна натовареност на окръжните съдилища, данните на СГС и СпНС да не бъдат включвани.

С висока натовареност (над 9 дела месечно) по щат по брой постъпили дела през 2020 г. са: СпНС – 23,25 бр., Софийски градски съд – 10,20 бр., ОС – Стара Загора – 9,54 бр., ОС – Благоевград – 9,44 бр. и ОС – Пловдив – 9,04 броя. Същите съдилища и в същата поредица са били с висока натовареност и през предходната 2019 година.

През 2020г. общият брой дела за разглеждане (висящи и постъпили) в окръжните съдилища е 106 843 броя. Изчислена средната натовареност по щат към общ брой дела за разглеждане (без данните на СГС и СпНС) е 9,42 бр. дела месечно на 1 (един) съдия.

С висока натовареност са съдиите от СпНС - 23,88 бр. Структурата и вида на делата разгледани в СпНС за 2020г. е: 340 бр. (5%) – НОХД и 6 251 бр. (95%) – ЧНД (в.т.ч Разпити – 375 бр., 2 992 бр. – дела по ЗСРС) т.е високата натовареност е формирана от ЧНД – дела с по-ниска правна и фактическа сложност. През 2020г. с висока натовареност са съдиите от СГС – 17,03 бр., ОС – Благоевград - 11,55 бр., ОС – Стара Загора - 11,43 бр., ОС - Пловдив - 10,90 бр. и ОС - Бургас - 10,83 броя. През предходната 2019г. отново същите съдилища са били с висока натовареност - с над 10 дела месечно.“

Налице е превишаване с над 20% от общите средни стойности за съответното ниво по отношение на показателя “натовареност по щат“.

Показател за натовареност по щат	Окръжни съдилища	ОС Стара Загора	Ръст в %
Брой постъпили дела месечно на 1 съдия	7.86	9.54	+21%
Брой дела за разглеждане месечно на 1 съдия	9.42	11.43	+21%
Брой свършени дела месечно на 1 съдия	7.44	9.09	+22%

Видно от визираното по – горе, както и статистическите данни за първото полугодие на 2021г. показват, че единствено СГС, СпНС са с по – високи показатели от тези на ОС Стара Загора:

Натовареност по щат относно брой свършени дела:

Спец. нак. съд – 17.61 бр. дела

СГС – 11.44 бр. дела

ОС Стара Загора – 10.17 бр. дела

В настоящия момент липсват данни за цялата 2021г., но имайки предвид динамиката в постъплението от към брой дела, очаквам аналогични резултати.

С оглед констатираното натоварване на магистратите /видно от изнесените по – горе данни за натовареността на ОС Стара Загора, в сравнение с тази на други окръжни съдилища/, респективно и на съдебни служители считам, че на този етап е необходимо щатът на ОС Стара Загора да бъде увеличен с една щатна бройка “системен администратор”.

От 01.04.2021г. започва функционирането на новата ЕИСС в ОС Стара Загора. И до настоящия момент не са отстранени всички проблеми в работата ѝ. Продължава да работи и старата деловодна система, където трябва да се приключат всички образувани дела.

В Стокхолмската програма на Европейския съвет е поставен акцент върху електронното правосъдие, като изрично е подчертано, че следва електронното правосъдие да се интегрира във всички области на гражданското, наказателното и административното право: **“Необходимо е отбелязването на конкретен напредък в областта на електронното правосъдие, като средство за подобряване на съдебния процес”.**

Към настоящия момент, с наличните автоматизирани информационни дейности, въведени в ОС Стара Загора е възможно осъществяването на по – голямата част от компонентите, които включва електронното правосъдие.

За осъществяването на всички тези амбициозни цели и задачи е необходима много работа от екип от хора, в който ролята на системния администратор е водеща.

Нормалното осъществяване на функциите на системния администратор са от съществено значение за коректното функциониране на информационните системи на съда. От технологична гледна точка за правилното протичане на голяма част от процесите, свързани с изпълнението на тази функция се изисква временно ограничаване на достъпа на потребителите до системата в случаите на:

- инсталиране на нов мрежов софтуер;

- ежедневно архивиране на основните бази данни;
- периодично актуализиране на основните системи (операционни системи, деловодна система, информационни системи);
- периодично архивиране на сървърите;
- профилактика и поддържане на хардуера;
- поддържане на компютърната техника, принтери и други;
- следене на антивирусната програма

За покриването на периода от началото на работното време до приключване на работа на системния администратор са необходими средно 9-10 часа за натоварен съд, какъвто е ОС Стара Загора.

Големият брой дела, натовареността на съдии и служители, съвместната работа на две деловодни системи и всичко визирано по – горе обуславят необходимостта от увеличаване на щата на съда с една щатна бройка “системен администратор”.

2.2 Районни съдилища

• Старозагорски районен съд

Големият брой постъпили дела, както и натовареността на РС Стара Загора на база брой дела за разглеждане и брой свършени дела налагат кадрова обезпеченост от съдии и съдебни служители. **В годишния доклад е констатирано, че “след извършената пълна реорганизация на разпределението на деловодителите в РС Стара Загора, предвид натовареността в гражданско, наказателно отделение и СИС, и с цел обезпечаване на оптимално еднакво натоварване на всички деловодства в съда с нужните кадри, през 2021г. се постигна относително обезпечаване на всички деловодства в съда за осигуряване на нормален съдопроизводствен процес”.**

С Решение по Протокол №44/15.12.2020г на СК на ВСС е увеличена щатната численост на съда с длъжността “системен администратор“, считано от 01.01.2021г. , а считано от 13.04.2021г. е увеличена щатната численост на съда с 4 щатни бройки за длъжността “Съдебен помощник“, съгласно Решение по Протокол № 12/13.04.2021 на СК на ВСС.

Не е отправено искане за увеличаване щата на съда.

• Казанлъшки районен съд

За оптимизиране работата на съда и утвърждаване на екипния принцип на работа е мотивирана необходимостта щатът да се увеличи с една съдийска бройка /в гражданско отделение/ и една бройка “статистик“. Приемам, че реална и обоснована е необходимостта на първо време от увеличаване числеността на съда с две щатни бройки за длъжностите “съдия“ и “статистик“.

- **Радневски районен съд**

В годишния доклад на Радневския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

- **Чирпански районен съд**

В годишния доклад се констатира, че в РС Чирпан, съдия **Атанас Динков**, Административен ръководител–председател на съда е разгледал и приключил за 2021г. дела, които формират **общ индекс на натовареност 216**, а съдия **Тихомир Колев** е разгледал и приключил за 2021г. дела, които формират **общ индекс на натовареност 171.16**, като и двамата съдии разглеждат дела от всички видове. Тези данни са почти идентични през последните пет години, като се отчита **свърхнатовареност на съда**.

С цел нормализиране натовареността на съдиите **Председателят на РС Чирпан** е изпратил становище с **изх.№1070/01.11.2021г.** до съдийската колегия на ВСС за необходимостта от разкриване на 1 щатна бройка “съдебен помощник“ в РС Чирпан. С Решение по т.13.1.4.1 от Протокол №42/23.11.2021г. на СК на ВСС това искане не е уважено.

Считам, че към настоящия момент е належащо и важно да бъде разкрита една щатна длъжност “съдия“, за да бъде нормализирана работата на съдиите в РС Чирпан.

- **Гълъбовски районен съд**

В годишния доклад на Гълъбовския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОС СТАРА ЗАГОРА

1. Постъпили и свършени дела. Тенденции. Анализ на натовареността.

Изводи

За сравнителния анализ на постъпилите и свършени дела се проследи тяхното движение през последните четири години, включително 2021г. Данните се основават на статистическите отчети, изпращани в края на всяка година във ВСС и Инспектората към ВСС.

Постъпилите през 2021г. в ОС Стара Загора дела /2602 бр./ са с 1% по – малко спрямо 2020г., със 7% по – малко спрямо 2019г. и с 1 % повече спрямо 2018г. Гражданските дела бележат през 2021г. намаление в постъплението със 6%, търговските дела - намаление с 4%, докато при наказателните дела се наблюдава ръст от 4%.

Постъпили дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой постъп. дела през 2018г.	Брой постъп. дела през 2019г.	Брой постъп. дела през 2020г.	Брой постъп. дела през 2021г.	Промяна спрямо 2020г. в %
Граждански дела I и II инст.	648	857	950	897	-6%
Търговски дела I и II инст	818	838	643	616	-4%
Наказателни дела I и II инст	1106	1108	1038	1082	+4%
Фирмени дела	3	6	1	7	-
Общо:	2575	2809	2632	2602	-1%

Броят на свършените през 2021г. /2636 бр./ в ОС Стара Загора дела е с 5% по – висок спрямо 2020г. и с 2% по – висок спрямо 2018г. Свършените през 2021г. са със 6% по – малко от тези през 2019г.

Ръст в броя свършени дела се отчита при всички видове дела: при гражданските – с 1%, при търговските – с 9% и при наказателните – със 6%.

Свършени дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой свърш. дела през 2018г.	Брой свърш. дела през 2019г.	Брой свърш. дела през 2020г.	Брой свърш. дела през 2021г.	Промяна спрямо 2020г. в %
Граждански дела I и II инст.	691	797	917	928	+1%
Търговски дела I и II инст	803	846	575	628	+9%
Наказателни дела I и II инст	1091	1147	1016	1073	+6%
Фирмени дела	3	6	1	7	-
Общо:	2588	2796	2509	2636	+5%

От изложените данни произтичат следните изводи:

а/ Отчитайки броя постъпили и свършени дела през последните четири години се вижда, че стойностите и на двата показателя “натовареност по щат” и “действителна натовареност” са стабилни през анализирания период, като през 2021г. са съизмерими по отношение на постъпилите и по – високи по отношение на свършените дела спрямо предходната 2020г.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в ОС Ст. Загора по отношение на “Постъпили дела” и “Свършени дела”

Година	Постъпили дела		Свършени дела	
	Натовареност по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2018г.	8.94	9.64	8.99	9.69
2019г.	10.18	10.87	10.13	10.82
2020г.	9.54	10.01	9.09	9.54
2021г.	9.43	10.00	9.55	10.12

б/ Средната натовареност /по щат/ по видове постъпили дела в ОС Стара Загора през 2021г. е както следва: граждански дела – 10.68, наказателни дела – 10.02 и търговски и фирмени дела – 7.42

Средна натовареност по видове постъпили дела в ОС Стара Загора /по щат/

Вид дело	Пост. дела 2018г	Натов. по щат 2018г.	Пост. дела 2019г	Натов. по щат 2019г.	Пост. дела 2020г	Натов. по щат 2020г.	Пост. дела 2021г	Натов. по щат 2021г.
Гр. д.	648	6.75	857	8.93	950	11.31	897	10.68
Нак.д.	1106	9.22	1108	10.26	1038	9.61	1082	10.02
Т.д. Ф.д.	821	11.40	844	11.72	644	7.67	623	7.42
Всичко:	2575	8.94	2809	10.18	2632	9.54	2603	9.43

Средната натовареност по щат по видове свършени дела в ОС Стара Загора през 2021г. е както следва: граждански дела – 11.05, наказателни дела – 9.94 и търговски и фирмени дела – 7.56.

Броят съдии по щат в края на 2021г. е 23 бр. Данните за 2021г. са изчислени на база 7 бр. съдии по щат за гражданско отделение, 9 бр. – за наказателно отделение и 7 бр. – за търговско отделение.

В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела, са включени, съгласно изискванията на ВСС, производствата по искания към съда по ЗСРС. Съгласно Заповед на Председателя на ОС Стара Загора те се гледат от съдиите Красимир Георгиев /Председател на ОС Стара Загора/, Спасена Драготинова /Зам. Председател на ОС Стара Загора/, Даниела Телбизова /Зам. Председател на ОС Стара Загора/ и Димитър Христов /Зам. Председател на ОС Стара Загора/.

**Средна натовареност по видове свършени дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Свърш. дела 2018г	Натов. по щат 2018г.	Свърш. дела 2019г	Натов. по щат 2019г.	Свърш. дела 2020г	Натов. по щат 2020г.	Свърш. дела 2021г	Натов. по щат 2021г.
Гр. д.	691	7.20	797	8.30	917	10.92	928	11.05
Нак.д.	1091	9.09	1147	10.62	1016	9.41	1073	9.94
Т.д. Ф.д.	806	11.19	852	11.83	576	6.86	635	7.56
Всичко:	2588	8.99	2796	10.13	2509	9.09	2636	9.55

Малко по различни са данните за “действителната натовареност“ по отделения по отношение на броя постъпили и свършени дела през 2021г.

С най – висока “действителна натовареност“ са гражданските съдии: **12.85** по отношение на бр. постъпили дела и **13.30** по отношение на брой свършени дела; следват наказателните съдии: **10.10** по отношение на бр. постъпили дела и **10.02** по отношение на брой свършени дела и най – накрая търговските съдии: **7.45** по отношение на бр. постъпили дела и **7.60** по отношение на брой свършени дела. При действителната натовареност се отчитат действително отработените човекомесеци

Действителна натовареност по отделения за 2021г.

Вид дело	Отработени човекомесеци	Постъпили дела 2021г.	Действителна натовареност	Свършени дела 2021г.	Действителна натовареност
Гр. д.	69.8	897	12.85	928	13.30
Нак.д.	107.1	1082	10.10	1073	10.02
Т.д. Ф.д.	83.6	623	7.45	635	7.60
Всичко:	260.5	2602	10.00	2636	10.12

За високите стойности на “действителната натовареност“ при гражданските дела способства не само големият брой постъпили /свършени/ дела, но и фактът, че на практика в гражданско отделение работят 6 бр. съдии през цялата 2021г. /младши съдия Боряна Христова от месец януари 2021г. е в отпуск по болест/

2 Движение на граждански дела. Качество на съдопроизводството

През изминалата 2021г. се отчита намаление на постъплението на гражданските дела спрямо предходната година със 6% и ръст съответно спрямо 2019г. – от 5% и спрямо 2018г. – от 38%.

Респективно: през 2021г. свършените граждански дела са с 1% повече спрямо 2020г. и съответно със 16% повече спрямо 2019г. и с 34% повече спрямо 2018г. Аналогични са данните и за броя граждански дела за разглеждане: през 2021г. те са с 2% по - малко спрямо 2020г., с 14% повече спрямо 2019г. и с 38% повече от тези през 2018г.

**Брой постъпили, брой свършени и брой гр. дела за разглеждане
в ОС Стара Загора за периода 2018г. – 2021г.**

Година	Брой постъпили гр. дела	% измен 2021 спрямо предх 3г.	Брой гр. дела за разглеждане	% измен 2021 спрямо предх 3г.	Брой свършени гр. дела	% измен 2021 спрямо предх 3г.
2018г.	648	+38%	790	+38%	691	+34%
2019г.	857	+5%	956	+14%	797	+16%
2020г.	950	- 6%	1109	-2%	917	+1%
2021г.	897	100%	1089	100%	928	100%

Постъпилите граждански дела първа инстанция са най - много за разглеждания четиригодишен период. Те са с 25% повече от тези през 2020г., с 2% повече от тези през 2019г. и със 6% повече от делата през 2018г. /2021г. – 166 бр., 2020г. – 133 бр., 2019г. – 162 бр., 2018г. – 157 бр./.

**Постъпили граждански дела като първа инстанция
Постъпили облигационни искиове, искиове по СК и ЗЛС и Ч.Гр.д.**

Год.	Общ брой постъпили гр.д. I инст.	% измен 2021 спр предх 3г.	Постъп облиг. искиове	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп. искиове по СК и ЗЛС	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп Ч.Гр.д.	% от общ бр. пост. гр.д. I инст
2018г.	157	+6%	57	36%	71	45%	21	13%
2019г.	162	+2%	67	41%	68	42%	19	12%
2020г.	133	+25%	48	36%	69	52%	10	8%
2021г.	166	100%	39	24%	104	63%	10	6%

Постъпилите облигационни искиове са 24% през 2021г., 36% през 2020г., 41% през 2019г. и 36% през 2018г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите искиове по СК и ЗЛС са 63% през 2021г., 52% през 2020г., 42% през 2019г. и 45% през 2018г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите Ч.Гр.д са 6% през 2021г., 8% през 2020г., 12% през 2019г. и 13% през 2018г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция.

Процентът на постъпилите въззивни граждански дела спрямо общия брой постъпили граждански дела през последните три години е относително постоянен, като през 2021г. се отчита леко намаление: 2021г. – 81%, 2020г. – 86%, 2019г. – 81%, 2018г. – 76%. Постъпилите въззивни граждански дела през 2021г. са с 11% по малко спрямо предходната 2020г. и съответно – с 5% повече спрямо 2019г. и с 49% повече спрямо 2018г. /2021г. – 731 бр., 2020г. – 817 бр., 2019г. – 695 бр., 2018г. – 491 бр./

Постъпили граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили гр. дела	Постъпили въззивни гр. дела	% от общ брой постъпили гр. дела	% изменение на в.гр. дела 2021г. спрямо предходните 3 год.
2018г.	648	491	76%	+49%
2019г.	857	695	81%	+5%
2020г.	950	817	86%	-11%
2021г.	897	731	81%	100%

Свършените граждански дела първа инстанция през 2021г. са с 37% повече от тези през 2020г, с 9% повече от тези през 2019г. и със 7% по – малко в сравнение с тези през 2018г. /2021 – 164 бр., 2020г. – 120 бр., 2019г. – 151 бр., 2018г. – 177 бр./. През 2021г. са свършени 45 бр. облигационни искиове /28% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2020г. са свършени 40 бр. облигационни искиове /33% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2019г. са свършени 62 бр. облигационни искиове /41% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, През 2018г. са свършени 69 бр. облигационни искиове /39% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. Получените данни говорят за намаление както в броя, така и в относителния дял на свършените облигационни искиове.

Най – много по брой и с най – голям относителен дял през последните четири години са свършените през 2021г. дела по СК. /96 бр. или 59% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/.

Свършени граждански дела като първа инстанция Свършени облигационни искиове, искиове по СК и “чл.5 ЗЛС”

Год.	Общ бр. свърш. гр.д I инст	% измен 2021 спр предх 3г.	Свърш обл. искове	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст	Свърш. искове по СК и ЗЛС	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.	Свърш Ч.Гр.д	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.
2018г.	177	-7%	69	39%	71	40%	21	12%
2019г.	151	+9%	62	41%	66	44%	18	12%
2020г.	120	+37%	40	33%	60	50%	11	9%
2021г.	164	100%	45	28%	96	59%	10	6%

През 2020г. са свършени 60 бр. искиове по СК и ЗЛС /50% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2019г. са свършени 66 бр. искиове по СК и ЗЛС /44% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2018г. са свършени 71 бр. искиове по СК и ЗЛС /40% от общия

брой свършени граждански дела първа инстанция/. **Свършените ч.гр.д са 6% през 2021г., 9% през 2020г., 12% през 2019г. и 2018г от общия брой свършени гр. дела първа инстанция.**

По отношение времетраенето на съдопроизводството: **67% от общия брой свършени гр.д. първа инстанция през 2021г. са приключени до 3 месеца от образуването им /през 2020г. – 71%, през 2019г. – 74%, през 2018г. – 66%/. Наблюдава се намаление в този показател през последните три години, като основна причина е пандемичната обстановка и свързаните с нея отлагания на делата. Намаление спрямо предходната година се отчита в процента на “свършени дела със съдебен акт по същество”, като същевременно показателят е с най – ниски стойности за анализирания период: /2018г. – 70%, 2019г. – 72% и 2020г. – 76%, 2021г. – 67%/.**

Граждански дела първа инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.
2018г.	177	117	66%	123	70%
2019г.	151	112	74%	109	72%
2020г.	120	85	71%	91	76%
2021г.	164	110	67%	109	67%

Свършените въззивни граждански дела са: 82% през 2021г., 87% през 2020г., 81% през 2019г. и 74% през 2018г. от общия брой свършени граждански дела. През 2021г. се отчита намаление от 4% при свършените въззивни граждански дела спрямо 2020г. и съответно ръст от 18% спрямо 2019г. и от 49% спрямо 2018г. /2021г. – 764 бр., 2020г. – 797 бр., 2019г. – 646 бр., 2018г. – 514 бр../.

Свършени граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени гражд. дела	Свършени въззивни гражд. дела	% от общ брой свършени гражд. дела	% изменение на свърш. в.гр. дела 2021г. спрямо предходните 3 год.
2018г.	691	514	74%	+49%
2019г.	797	646	81%	+18%
2020г.	917	797	87%	-4%
2021г.	928	764	82%	100%

Традиционно с много високи стойности е показателят на свършените въззивни граждански дела до 3 месеца от образуването им. /2021г. – 92%, 2020г. – 91%, 2019г. – 93%, 2018г. – 93%/. По отношение на свършените дела със съдебен акт по същество резултатите също са много добри – 86% през 2021г., 90% през 2020г., 87% през 2019г. и 84% през 2018г. Показателят отбелязва известно намаление спрямо предходните две години.

Граждански дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. II инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.
2018г.	514	477	93%	429	84%
2019г.	646	600	93%	559	87%
2020г.	797	726	91%	719	90%
2021г.	764	699	92%	657	86%

Постигнатите резултати се дължат на добрата подготовка – своевременно изготвяне на графици за съдебни заседания и доброто администриране от страна на съдиите–докладчици. Съществен принос имат и въведените в процесуалния закон ограничения за посочване и представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

В последните години отлаганията на гражданските дела намаля, тъй като направените законодателни промени приучиха страните на процесуална дисциплина. Причините за сравнително големия брой несвършени дела /най – вече първа инстанция/ са в повечето случаи обективни – дела с фактическа и правна сложност, при които възниква необходимост от събиране на допълнителни доказателства, разпити на нови свидетели, назначаване на нови експертизи. Дела се отлагат най–често, поради нередовно призоваване, или заболяване на страните, неизготвени заключения на вещи лица. Сведени са до минимум случаите, при които съдията – докладчик оставя неколккратно без движение исковата молба за отстраняване на нередовности, давайки различни указания. Част от несвършените граждански дела първа инстанция с изтекъл срок повече от една година са дела със спряно производство. Тези дела се следят ритмично от съдиите – докладчици и се вземат периодично мерки по движението им – запитване до други съдилища, до държавни институции, до други лица, неучастващи в процеса и др.

По отношение на качеството на правораздаването. През 2021г. са обжалвани 122 бр. граждански дела, или 13% от общия брой свършени дела /928 бр./. С резултат от обжалването са се върнали 91 бр. дела, от които 20 бр. потвърдени, 5 бр. изменени и 16 бр. отменени съдебни акта /14 бр. през 2020г., 15 бр. през 2019г., 21 бр. през 2018г./. 50 бр. дела не са допуснати до касационно обжалване.

Качество на обжалваните съдебни актове при гражданските дела

Общ бр свърш. гр. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Не доп до кас. обж.
928	122	13%	91	20	5	-	16	-	50

Причините за отмяна на решенията по гражданските дела са аналогични на посочените в предходните доклади: поради неправилно приложение на материалния закон, поради съществено нарушение на процесуалните правила, които заемат най-голям относителен дял от отменените решения, поради необоснованост. Обезсилените решения се дължат на неправилна квалификация на иска, произнасяне по недопустим иск, поради постигната спогодба и отказ от иска пред горната инстанция.

Следва да се отбележи като част от причините за отмяна на съдебните актове и противоречивата практика на различните състави на ВКС /разбира се до момента на постановяване на Тълкувателни решения от ВКС по противоречиво разрешаваните въпроси, след което задължителната практика, уеднаквена по тълкувателен път, се спазва от съдиите/.

3. Движение на търговските дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на търговските дела през 2021г. бележи намаление от 4% в сравнение с 2020г., от 27% в сравнение с 2019г. и от 25% спрямо 2018г. Свършените през 2021г. търговски дела са с 9% повече в сравнение с 2020г. и съответно с 26% и с 22% по – малко в сравнение с 2019г. и 2018г.

Брой постъпили, брой свършени и брой търг. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2018г. – 2021г.

Година	Брой постъпили т. дела	% измен 2021 спрямо предх 3г.	Брой т. дела за разгл.	% измен 2021 спрямо предх 3г.	Брой свършени т. дела	% измен 2021 спрямо предх 3г.
2018г.	818	-25%	1109	-12%	803	-22%
2019г.	838	-27%	1144	-14%	846	-26%
2020г.	643	-4%	941	+4%	575	+9%
2021г.	616	100%	982	100%	628	100%

Респективно ръст от 4% спрямо 2020г. и съответно намаление от 14% спрямо 2019г. и от 12% спрямо 2018г. бележи броят търговски дела за разглеждане. /2021г. – 982 бр., 2020г. – 941 бр., 2019г. – 1144 бр., 2018г. – 1109 бр./.

Постъпилите търговски дела първа инстанция през 2021г. са с 12% повече от тези през 2020г., с 5 % повече спрямо 2019г. и с 4% повече спрямо 2018г. /2021г. – 408 бр., 2020г. – 364 бр., 2019г. – 389 бр., 2018г. – 391 бр./.

На нивото от 2020г. е постъплението на искове по ТЗ – 238 бр. или 58% от общия брой постъпили т.д. първа инстанция през 2021г. /58% през 2020г., 68% през 2019г., 57% през 2018г. /.

Незначителен ръст спрямо предходната година бележи постъплението на облигационни искове: 31 бр. или 8% през 2021г. /7% през 2020г., 10% през 2019г., 11% през 2018г./

Ръст спрямо предходните две години бележи делът на постъпилите ЧТД: 2021г – 16%., 2020г. – 13 %, 2019г. – 14%, 2018г. – 16%

Постъпили търговски дела като първа инстанция Постъпили облигационни искове, искове по ТЗ и ЧТД

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	% измен 2021 спр предх 3г.	Пост. облиг. искове	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. искове по ТЗ /без несъст/	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. ЧТД	% от общ бр. пост. т.д. I инст
2018г	391	+4%	42	11%	223	57%	61	16%
2019г	389	+5%	37	10%	266	68%	54	14%
2020г	364	+12%	26	7%	212	58%	48	13%
2021г	408	100%	31	8%	238	58%	67	16%

В исковете по ТЗ не са включени производствата по несъстоятелност, които през 2021г. бележат намаление от 21% спрямо предходната 2020г. Постъпилите през 2021г. производства по несъстоятелност са с 85% повече спрямо 2019г. и с 46% повече спрямо 2018г.

Постъпили производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	Постъпили производства по несъстоятелност	% от общ брой постъпили т.д. I инст.	% изменение на делата по несъст. през 2021г. спрямо прех. 3 год.
2018г.	391	33	8%	+46%
2019г.	389	26	7%	+85%
2020г.	364	61	17%	-21%
2021г.	408	48	12%	100%

Постъпилите въззивни търговски дела през 2021г. са 34% от общия брой постъпили търговски дела /2020г. – 43%, 2019г. – 54%, 2018г. – 52%/. Постъплението им през 2021г. бележи намаление от 25% спрямо 2020г. и съответно от 54% и 51% спрямо 2019г. и 2018г. и е най – ниско в разглеждания четиригодишен период.

Постъпили търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили търговски дела	Постъпили въззивни търговски дела	% от общ брой постъпили т.д.	% изменение на в.т. дела 2021г. спрямо предходните 3 год.
2018г.	818	427	52%	-51%
2019г.	838	449	54%	-54%
2020г.	643	279	43%	-25%
2021г.	616	208	34%	100%

Свършените през 2021г. т.д. първа инстанция са с 30% повече спрямо 2020г., с 11% повече спрямо 2019г. и с 3% повече спрямо 2018г. /2021г. – 398 бр., 2020г. – 307 бр., 2019г. – 359 бр., 2018г. – 385 бр./.

Малък е броят на свършените облигационни искиове /2021г. – 24 бр., 2020г. – 21 бр., 2019г. – 58 бр., 2018г. – 61 бр./.

Нисък е и относителният им дял спрямо общия брой свършени търговски дела първа инстанция /2021г. – 6%, 2020г. – 7%, 2019г. и 2018г. – 16%/. Незначителен ръст като относителен дял бележат свършените искиове по ТЗ /2021г. – 57%, 2020г. – 56%, 2019г. – 55%, 2018г. – 48%/. Като брой свършените искиове по ТЗ през четирите години растат и са съответно: 2021г. – 225 бр., 2020г. – 171 бр., 2019г. – 199 бр., 2018г. – 183 бр. Постоянен през последните три години е дялът на свършените ЧТД: 2018г. – 2021г. – 16%. като броят им расте: 2021г. – 65 бр., 2020г. – 48 бр., 2019г. – 57 бр., 2018г. – 61 бр.

Свършени облигационни искиове, искиове по ТЗ и ЧТД

Год.	Общ бр. свърш. т.д. I инст.	% измен 2021 спр. предх 3г.	Свърш. облигац искиове	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свършени искиове по ТЗ /без несъст/	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш ЧТД	% от общ бр свърш. т.д. I инст.
2018г	385	+3%	61	16%	183	48%	61	16%
2019г	359	+11%	58	16%	199	55%	57	16%
2020г	307	+30%	21	7%	171	56%	48	16%
2021г	398	100%	24	6%	225	57%	65	16%

Пандемичната обстановка през 2020г. и 2021г. повлия на сročността на съдопроизводството. Много дела бяха отложени, или пренасрочени по

обективни причини. 2021г. е с най – нисък процент за последните четири години по отношение на свършени до 3 месеца търговски дела първа инстанция: 2021г. – 49%., 2020г. – 53%, 2019г. – 65%, 2018г. – 63%.

Най – висок за последните четири години е показателят “брой свършени дела със съдебен акт по същество” : 2021г. – 82%, 2020г. – 75%, 2019г. – 79%, 2018г. – 77%.

**Търговски дела първа инстанция, свършени до 3 месеца
от образуването им и със съдебен акт по същество**

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването им	% от общ бр. свършени т.д. I инст.	Свършени със съдебен акт по същество	% от общ бр. свършени т.д. I инст.
2018г.	385	243	63%	295	77%
2019г.	359	234	65%	282	79%
2020г.	307	164	53%	229	75%
2021г.	398	196	49%	326	82%

Причините за невисоките стойности и на двата показателя /освен пандемичната обстановка/ са най – често чисто обективни. При постановяване на решенията по търговските дела обикновено се разглеждат множество претенции, поради обективно и субективно съединени искове. Запазва се правилото, че значителна част от предявените оценяеми искове са с цена, много по – висока от минималната, а и неоценяемите претенции са обичайно с голям търговски интерес.

Проблем в работата на съда и пречка за бързото приключване на някои дела създават и отделни добре познати на всички съдии молители, които оспорват всяко едно разпореждане на съда, подават непрекъснато жалби и сигнали, за да предизвикат проверки от по–горните съдилища, като злоупотребяват с правата си, целейки забавяне на процеса, като проявяват изключителна изобретателност, относно средствата за затормозяване на производството по делото. Такива проблеми има при търговските дела първа инстанция, където най–често се налага съдиите да полагат значителни усилия за изясняване предмета на спора, за определяне на точната му правна квалификация, за точното определяне на надлежния ответник и за канализиране на процеса, тъй като молителите подават неясни искиви молби, обстоятелствата в които трудно се поддават на точна правна квалификация.

Ръст спрямо предходните години бележи броят на свършените дела по чл. 625 ТЗ. Свършените през 2021г. 59 бр. производства по несъстоятелност представляват 15% от общия брой свършени т.д. първа

инстанция /2020г. – 46 бр. или 15%, 2019г. – 26 бр. или 7%, 2018г. – 34 бр. или 9%/.

Свършените през 2021г. 59 бр дела по несъстоятелност са с 28% повече от тези през 2020г., 2.3 пъти повече от делата през 2019г. и със 74% повече от тези през 2018г.

Свършени производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени производства по несъстоятелност	% от общ брой свършени т.д. I инст.	% изменение на делата по несъст. през 2021г. спрямо последните 3 г.
2018г.	385	34	9%	+74%
2019г.	359	26	7%	2.3 пъти ↑
2020г.	307	46	15%	+28%
2021г.	398	59	15%	100%

За пореден път ще отбележа, че производствата по несъстоятелност са съвсем различни от всички други граждански и търговски дела и изискват продължително време за приключване и бързина при произнасянето.

Делата по несъстоятелност протичат продължително и в рамките на едно производство съдията– докладчик се произнася с множество съдебни актове, голяма част от които подлежат на инстанционен контрол по пътя на обжалването им. **Въпреки това, отчетността при тези дела се води по брой на делата, а не съобразно постановените по тях съдебни актове.**

Анализът на производствата по несъстоятелност, като сериозен дял от разглежданите търговски дела, показва, че освен с фактическа и правна сложност, са и доста трудоемки, като се има предвид, че в хода на производството по несъстоятелност, както в никое друго производство, се налага изготвянето на десетки съдебни актове – в т.ч. повече от едно решение по едно и също дело /за откриване производство по несъстоятелност, впоследствие за обявяване в несъстоятелност, евентуално за спиране, а впоследствие и за възобновяване на производството по несъстоятелност/, както и голям брой определения.

При това има съдебни актове – напр. тези по чл.629а, чл. 692 от ТЗ, чл. 679 от ТЗ, по чл. 657 от ТЗ и др., които се постановяват в хода на производството по несъстоятелност и които изискват задълбочена преценка, но не се отчитат отделно като свършена работа от съдията – докладчик.

Забавянето на тези производства произтича от спецификата им на универсално принудително изпълнение срещу имуществото на несъстоятелния длъжник и от големия брой участници в него. При тези производства продължават да са налице затруднения за изследването на действителното

финансово–икономическо състояние на търговците, поради трудности с достъпа до счетоводната им документация, или липсата на такава. Това създава проблеми при изготвяне на експертните за икономическото състояние на длъжниците, а така също и затормозява работата на синдика и забавя производството.

Напоследък са налице и проблеми, свързани с осребряване на имуществото от масата на несъстоятелността. **Влошената икономическа ситуация в страната /особено през изминалата 2021г./** се проявява в липсата на купувачи за това имущество, което пък пречи да се приключи производството по–бързо. **Икономическата ситуация за 2022г. се очертава още по – тежка.**

Не са малко случаите, които налагат постановяване на решение по чл. 632, ал.1 ТЗ – спиране на производството по несъстоятелност след неговото откриване, поради липса на имущество за покриване дори на началните разноски в това производство. В тези случаи делата остават висящи в продължение на едногодишния срок по чл. 632,ал.2 от ТЗ и това безспорно влошава показателя за бързо приключване на тези производства, а оттам влияе отрицателно и върху показателя за всички търговски дела.

През 2021г. са постановени 7 бр. решения по новообразувани фирмени дела и 3бр. решения по вписване на нови обстоятелства.

Свършените въззивни търговски дела през 2021г. са с 14% по - малко от тези през 2020г., 2 пъти по – малко спрямо 2019г. и 1.8 пъти по – малко спрямо 2018г. /2021г. – 230 бр., 2020г. – 268 бр., 2019г. – 487 бр., 2018г. – 418 бр./.

В процентно изражение свършените въззивни т.д. са **37% през 2021г., 47% през 2020г., 58% през 2019г. и 52% през 2018г.** спрямо общия брой свършени търговски дела.

Свършени търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени т.д.	Свършени въззивни т.д.	% от общ брой свършени т.д.	% изменение на в.т. дела 2021г. спрямо предходните 3 год.
2018г.	803	418	52%	1.8 пъти↓
2019г.	846	487	58%	2 пъти↓
2020г.	575	268	47%	-14%
2021г.	628	230	37%	100%

През 2021г. намалява относителният дял на свършените въззивни търговски дела до 3 месеца от образуването им – 64% /2020г. – 68%, 2019г. – 76%, 2018г. – 85%/ спрямо общия брой свършени въззивни търговски дела.

Показателят е с най – ниски стойности за анализирания четиригодишен период. Причините са аналогични на тези при първоинстанционните дела.

Положителни са данните при свършените въззивни търговски дела със съдебен акт по същество. Те са 88% през 2021г., 87% през 2020г., 90% през 2019г. и 93% през 2018г. от общия брой свършени въззивни търговски дела. Този показател е относително постоянен през последните четири години.

Търговски дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени въззивни т.д.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр.свършени въззивни т.д.	Свършени със съд.акт по с-во	% от общ бр.свършени въззивни т.д.
2018г.	418	357	85%	390	93%
2019г.	487	371	76%	437	90%
2020г.	268	182	68%	233	87%
2021г.	230	147	64%	203	88%

От общия брой решени първоинстанционни и въззивни търговски дела, почти всички частни търговски дела са решени в едномесечен срок от образуването им. Голяма част от въззивните търговски дела, също са обявени за решаване в срок до един месец от образуването, но трябва да се отбележи, че след това не всички решения са постановени в срок, 30 дни от последното съдебно заседание. Същото се отнася и за не малка част от първоинстанционните търговски дела.

Вярно е, че броят на делата, чието разглеждане е продължило повече от инструктивния тримесечен срок и онези, по които има забавяне на постановяване на решението не е много голям, но би следвало за следващата година съдиите да положат усилия тази практика да се преустанови.

Причините за забавяне и проблеми при движението на търговските дела са аналогични, или близки на тези при гражданските дела.

Констатациите са, че делата се отлагат по обективни причини. Като допълнение на казаното до тук, може да се добави, че една от причините за отлагане на делата е нередовното призоваване, което пък от своя страна се дължи на затруднения да се призоват лица с адрес в отдалечени градове, както и на проблеми при оформяне и връщане на призовки от Кметствата в малките населени места. Значително е намалял броят на делата, отложени поради заболяване на страните, или наличие на друга пречка за явяване.

Общ проблем за граждански и търговски дела – първа инстанция е това, че ответниците – физически лица по тези дела не могат да бъдат намерени на посочените в исковите молби адреси, нито на постоянните им

адреси, в какъвто случай се налага **назначаването на особен представител** на страната по чл. 47, ал. 6 от ГПК на разноси на ищеца, което пък удължава времето за размяна на книжа, а оттам и висящността на тези дела .

Общовалидни както за 2021г., така и за предишните години, са направените вече констатации за голямо забавяне при процедурата на двойна размяна на книгата между страните по делата, както и че търговските дела, най – вече първоинстанционните такива, стават все по–усложнени от фактическа и правна страна.

Макар че засега само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, **в гражданското и търговско право също има такива дела. Делата на КОНПИ, делата по несъстоятелност, някои имуществени спорове определено са обект на особено внимание от страна на обществото,** заради обществената им значимост и подлежат на специален отчет. Разглеждането им се отличава с висока степен на сложност и трудности при събиране на доказателствата, най–вече по допуснатите експертизи, поради значителния обхват на предмета на изследването.

Търговските съдии изпитват сериозни затруднения при намирането на квалифицирани експерти, които да са в състояние да извършат компетентно обследване по сложните съдебно – икономически експертизи, назначавани по тези дела. В тази връзка е нужно да се подчертае необходимостта от създаване на по – добър модел на национално ниво за подбор и вписване на вещите лица по съдебни райони, за подготовката им като експерти и поддържане нивото на професионалната им квалификация.

По отношение на **качеството на правораздаване през 2021г. са обжалвани 156 бр. дела, или 25% от общия брой свършени дела / 628 бр./.** С резултат от обжалване са се върнали 102 бр. дела. Потвърдени са 46 бр., изменени 33 бр. /в т.ч. 2 бр. по обективни причини/ и отменени 20 бр. /в т.ч. 4 бр. поради обективни причини/.

Качество на обжалваните съдебни актове при търговските дела

Брой свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Не доп. до кас. обж.
628	156	25%	102	46	33	2	20	4	3

Заслужава да се отбележи, че макар **основната причина за отмяна на решенията да е била допуснато нарушение на материалния закон, не може да се направи извод за непознаване на законодателството от страна на съдебните състави.** В тази насока категорично говори високият процент на

потвърдените съдебни актове, както и фактът, че броят на отменените актове е чувствително по – нисък в сравнение с тези, които са били потвърдени изцяло.

Безспорно е, че следва да се продължи установената през годините практика на задълбочена предварителна подготовка на делата, преди да бъдат внесени в съдебно заседание. Това е законово задължение и допринася за пълното изясняване на правния спор, неговата правилна правна квалификация, съответно събиране на доказателства, съотносими към конкретния казус и решаването в разумни срокове.

По отношение на частично отменените съдебни актове характерно е да се отбележи, че отмяната е засегнала обжалваните решения в една незначителна част. Като най–често срещан пример на **частично отменени решения, може да се посочат решенията, по които съдът е присъдил определен размер на обезщетение**, а въззивната, или касационна инстанция са присъдили различен размер, което е довело до отмяна на решението в отхвърлителната му част.

По – малко са случаите, при които причина за отмяна на съдебни актове /частично, или изцяло/ е **противоречивата съдебна практика** по някои казуси на въззивната, или касационна инстанция. Залегналите в ГПК основания за касационно обжалване и въобще приложното поле на касационното обжалване, доведоха до по – бързо уеднаквяване на съдебната практика, респективно подобряване качеството на съдебните актове. Визираното по – горе е общовалидно както за търговските, така и за гражданските дела.

Отделно от посоченото до тук, като причина за ревизиране на гражданските и търговски съдебни актове на ОС Стара Загора от по – горни инстанции следва да се посочи **динамичното и често несъгласувано законодателство, както и възникващите неясноти при прилагането на процесуалните норми**. Като обективно свидетелство в тази насока са **множеството образувани тълкувателни дела** от ВКС по граждански /търговски/ – по процесуални и материално–правни въпроси, както и **постановените тълкувателни решения**.

4. Движение на наказателните дела. Качество на съдопроизводството

Постъпилите през 2021г. наказателни дела са с 4% повече в сравнение с 2020г. и с 2% по малко в сравнение с 2019г. и с 2018г.

Свършените през 2021г. наказателни дела са със 6% повече в сравнение с 2020г., със 6% по – малко в сравнение с 2019г. и с 2% по – малко спрямо 2018г.

Аналогични са данните и по отношение на броя наказателни дела за разглеждане в анализирания четиригодишен период /2021г. – 1171 бр., 2020г. – 1105 бр., 2019г. – 1214 бр., 2018г. – 1197 бр./.

2021г. са със 6% повече спрямо 2020г., с 4% по – малко спрямо 2019г. и с 2% по – малко спрямо 2018г. В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела влизат производствата по искания към съда по ЗСРС.

Брой постъпили, брой свършени и брой нак. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2018г. – 2021г.

Година	Брой постъпили нак. дела	% измен 2021 спр. предх 3г.	Брой нак. дела за разглеждане	% измен 2021 спр. предх 3г.	Брой свършени нак. дела	% измен 2021 спр. предх 3г.
2018г.	1106	-2%	1197	-2%	1091	-2%
2019г.	1108	-2%	1214	-4%	1147	-6%
2020г.	1038	+4%	1105	+6%	1016	+6%
2021г.	1082	100%	1171	100%	1073	100%

През 2021г. са постъпили 107 бр. НОХД, което е на нивото на делата от 2019г. и 2018г. и с 5% повече от постъплението през 2018г. /2021г. – 107 бр., 2020г. – 106 бр., 2019г. – 109 бр., 2018г. – 102 бр./.

Данните сочат, че броя на НОХД разглеждани в ОС Стара Загора през последните години е невисок, но определено има разлика в тяхната правна и фактическа сложност. През отчетната 2021г. в съда продължиха да се образуват дела с множество подсъдими, свидетели, вещи лица, с много голям по обем и сложен доказателствен материал, което не позволява голяма част от делата с фактическа и правна сложност да приключат в 3 месечен срок.

Анализът на този процес сочи, че първопричина е непрекъснатото усложняване на разследванията и на престъпната дейност. В голямата си част обвинителните актове са за престъпления извършени в условията на съвкупност от две и повече престъпления. Намалява броят на престъпленията, извършени само от едно лице. Увеличени са делата, по които подсъдимите са повече от двама, както и тези, които предполагат повече от две лица в друго процесуално качество – като частни обвинители и граждански ищци.

Структурата на постъпилите НОХД през 2021г. е най-общо е следната:

- Престъпления против личността: 15 бр
- Престъпления против собствеността: 8 бр.,
- Престъпления против стопанството: 17 бр.,
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 7 бр.,
- Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 15 бр.,
- Общопасни престъпления: 44 бр.

–Престъпления против отбранителната способност на Р.Б. – 1 бр.

Постъпили НОХД по видове престъпления

Год.	Врой пост. НОХД	% измен спрямо предх 3г.	П/в личността	Против собствеността	Против стопанството	П/в финансов данъчна и осиг. с-ма	П/в дейност ДООО	Общопасни прест.	П/в отбр спос на Р.Б
2018г	102	+5%	10	21	20	5	9	37	-
2019г	109	-	16	5	25	5	14	43	1
2020г	106	-	9	23	15	2	8	49	-
2021г	107	100%	15	8	17	7	15	44	1

През 2021г. е запазена тенденцията за най-голям дял на постъпилите НОХД за общопасни престъпления – 44 бр. или 41% от всички постъпили НОХД, при 46% за 2020г., 40% за 2019г., 36% за 2018г.

Статистическите данни показват намаление на постъпилите през 2021г. НОХД за престъпления против собствеността – 2.9 пъти и общопасните престъпления – с 10%

Ръст през 2021г. бележат постъпилите НОХД за престъпления против личността – 1.7 пъти, против стопанството – с 13%, против финансовата, данъчна и осигурителна система – 3.5 пъти, против дейността на държавни органи и обществени организации – 1.9 пъти.

Вътрешна структура на постъпили НОХД през 2020г. и 2021г.

Видове престъпления по НК	Брой постъпили НОХД през 2020г.	Брой постъпили НОХД през 2021г.	% изменение спр.2020г
Престъпления против личността	9	15	1.7 пъти↑
Престъпления против собствеността	23	8	2.9 пъти↓
Престъпления против стопанството	15	17	+13%
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	2	7	3.5 пъти↑
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	8	15	1.9 пъти↑
Общопасни престъпления	49	44	-10%
Престъпления против отбранителната способност на републиката	-	1	-
Всичко:	106	107	-

През изминалата 2021г. 58% от образуваните НОХД са по обвинителен акт и 42% са постъпили в окръжния съд със споразумение.

За сравнение постъпилите НОХД по обвинителен акт за 2020г. са също 58%, за 2019г. са 60% и за 2018г. са 69%.

През 2021г. броят на сключваните споразумения /45 бр. – 42%/ е на нивото на 2020г. /2021г. – 42%, 2020г. – 42%, 2019г. – 40%, 2018г. – 31%/.

НОХД, постъпили по обвинителен акт и със споразумение

Год.	Общ брой постъпили НОХД	По обвинителен акт	% от общ бр. постъпили НОХД	Със споразумение	% от общ бр. постъпили НОХД
2018г.	102	70	69%	32	31%
2019г.	109	65	60%	44	40%
2020г.	106	61	58%	45	42%
2021г.	107	62	58%	45	42%

Постъпилите ЧНД първа инстанция през 2021г. са с 4% повече в сравнение с 2020г. и с 3% по – малко в сравнение с 2019г. и 2018г.

В процентно отношение те са: 86% през 2021г. и 2020г., 87% през 2019г. и 88% през 2018г. спрямо общия брой постъпили наказателни дела първа инстанция.

Постъпили ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой постъпили нак. дела първа инст.	Постъпили ЧНД първа инстанция	% от общ брой постъпили нак.д. първа инст.	% изменение на пост. ЧНД 2021г. спрямо предх. 3 г.
2018г.	819	716	88%	-3%
2019г.	825	716	87%	-3%
2020г.	778	670	86%	+4%
2021г.	810	698	86%	100%

Постъпилите през 2021г. 113 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД /2020г. – 104 бр., 2019г. – 104 бр., 2018г. – 120 бр./ са с 9% повече от тези през 2020г. и 2019г. и с 6% по – малко от делата през 2018г.

По отношение на частните наказателни дела въззивна инстанция постъплението през 2021г. е с 2% повече спрямо 2020г., с 11% по – малко спрямо 2019г. и с 5% по – малко от 2018г. /2021г. – 159 бр., 2020г. – 156 бр., 2019г. – 179 бр., 2018г. – 167 бр./.

Следва да се има предвид обаче, че за въззивна проверка в Окръжния съд постъплението е основно от дела с фактическа и правна сложност, както и такива с противоречиви още от досъдебното производство доказателства, които не са позволили срочното им приключване.

Постъпили ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой постъпили ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на дела 2021г. спрямо предх. 3 год.	Общ брой постъпили ВЧНД	% изменение на дела 2021г. спрямо предх. 3 год.
2018г.	120	-6%	167	-5%
2019г.	104	+9%	179	-11%
2020г.	104	+9%	156	+2%
2021г.	113	100%	159	100%

Свършените през 2021г. НОХД бележат увеличение спрямо 2020г. със 7%, спрямо 2018г. – с 14%. Спрямо 2019г. свършените през 2021г. НОХД бележат намаление от 3%. /2021г. – 107 бр., 2020г. – 100 бр., 2019г. – 110 бр., 2018г. – 94 бр./.

Коментираниите статистически показатели са относими към направения в предходните години извод, че и през 2021г. наказателните дела /като цяло/ са се движили по оста “не много като брой, но с увеличена фактическа сложност”. Сред първоинстанционните дела преобладават тези, по които са обвинени повече от едно лице, или в различни форми на многоепизодна престъпна дейност.

Детайлният анализ на разкритата престъпност е аналогичен на постъплението, като най –голям е дялът на общоопасните престъпления /43%/

Свършени НОХД по видове престъпления

Год.	Общ брой НОХД	% измен 2021 спр предх 3г.	П/в лично- стта	П/в собствен- остта	П/в стопан- ството	Против финанс. данъчна осиг с-ма	Против дейност ДООО	Общоо- пасни престъпл	П/в отбр спос на Р.Б
2018г	94	+14%	10	20	21	3	9	31	-
2019г	110	-3%	15	6	23	8	15	42	1
2020г	100	+7%	8	18	16	1	7	50	-
2021г	107	100%	11	12	16	7	14	46	1

- Престъпления против личността: 11 бр.
- Престъпления против собствеността: 12 бр.
- Престъпления против стопанството: 16 бр.
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 7 бр.
- Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 14 бр.

- Общопасни престъпления: 46 бр.
- Престъпления против отбранителната способност на Р.Б. – 1 бр.

Вътрешната структура за броя свършени НОХД /аналогично на постъпилите/ сочи за известни промени през годините.

Запазва се тенденцията за най-голям дял на свършените НОХД за общопасни престъпления – 46 бр. или 43% от всички свършени НОХД /50% за 2020г., 42% за 2019г., 33% за 2018г./.

Аналогично на постъплението статистическите данни показват увеличение на свършените НОХД както следва: за престъпления против личността – с 38%, за престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 7 пъти, за престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации – 2 пъти.

Намаление на свършените през 2021г. НОХД се наблюдава за: престъпления против собствеността – с 33% и общопасни престъпления – с 8%.

Вътрешна структура на свършени НОХД през 2020г. и 2021г.

Видове престъпления по НК	Брой свършени НОХД през 2020г.	Брой свършени НОХД през 2021г.	% измен. спр. 2020г
Престъпления против личността	8	11	+38%
Престъпления против собствеността	18	12	-33%
Престъпления против стопанството	16	16	-
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	1	7	7 пъти↑
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	7	14	2 пъти↑
Общопасни престъпления	50	46	- 8%
Престъпления против отбранителната способност на републиката	-	1	-
Всичко:	100	107	+7%

По отношение на НОХД, интерес представляват не само броят свършените през отчетната година, **но и на делата с наказана престъпност /влязла в сила присъда или споразумение/.**

Констатираното вече увеличаване на фактическата и правна сложност на НОХД рефлектира особено осезателно на този показател. Делата с висока фактическа и правна сложност, в частност тези с обществен и медиен интерес,

почти на 100% се обжалват на въззивна и касационна инстанция и то нееднократно. През 2021г. този показател е на нивото на предходната 2020г. – 88% от постъпилите /свършените/ НОХД през 2021г. са с наказана престъпност. /2020г. – 89%, 2019г. – 84%, 2018г. – 76%/ .

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2018г.	102	94	78	76%	83%
2019г.	109	110	92	84%	84%
2020г.	106	100	94	89%	94%
2021г.	107	107	94	88%	88%

Тенденцията за относително нисък брой дела с наказана престъпност се наблюдава за страната като цяло. През 2018г. в Р. България са свършени 2589 НОХД, тези с наказана престъпност са 1752 бр., или 68%. / ОС Стара Загора – 83%/ . През 2019г. в Р. България са свършени 2684 НОХД, тези с наказана престъпност са 1824 бр., или 68%. / ОС Стара Загора – 84%/ . През 2020г. в Р. България са свършени 2414 НОХД, тези с наказана престъпност са 1871 бр., или 78%. / ОС Стара Загора – 94%/ .

През I полугодие на 2021г. в Р. България са свършени 1519 НОХД, тези с наказана престъпност са 1102 бр., или 73%. /ОС Стара Загора – 86%/ . Визираните стойности за ОС Стара Загора, посочени в таблицата по – долу, са значително над средните за страната.

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора и Р. България

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2018г.	94	78	83%	2589	1752	68%
2019г.	110	92	84%	2684	1824	68%
2020г.	100	94	94%	2414	1871	78%
Полуг 2021г.	57	49	86%	1519	1102	73%

Намалява броят на свършените НОХД до три месеца от образуването им: /2021г. – 76%, 2020г. – 84%, 2019г. – 79%, 2018г. – 85%/ . Две са предпоставките за по – бързото приключване на НОХД:

- Приключване на делото със споразумение
- Приключване на делото по съкратено съдебно производство

За намаляване на процента дела, свършени до три месеца , способства пандемичната обстановка, респективно отлагането на делата по

обективни причини /заболяване на подсъдими, защитници, свидетели, съдебни заседатели, вещи лица и т.н./

Ръст спрямо предходната година се наблюдава в броя на НОХД, приключили с присъда – 46 бр. или 43% /37% през 2020г., 44% през 2019г., 48% през 2018г./

НОХД, свършени до 3 месеца от образуването им и с присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	% от общ бр. свършени НОХД
2018г.	94	80	85%	45	48%
2019г.	110	87	79%	48	44%
2020г.	100	84	84%	37	37%
2021г.	107	81	76%	46	43%

Статистическите данни за 2021г. показват, **че от 107 бр. свършени НОХД 46 бр. /43%/ са приключили с присъда**, 52 бр. са приключили със споразумение, 7 бр. НОХД са прекратени и върнати за доразследване и 2 бр. НОХД са прекратено по други причини. Не е малък и броят на делата, приключили по съкратеното съдебно производство – 21 бр.или 46% от НОХД приключили с присъда. **Процентът на тези дела намалява и през 2021г. е най – нисък за разглеждания период /2018г. – 69%, 2019г. – 50%, 2020г. – 49%, 2021г. – 46%/.**

Установеният процесуален ред представлява отклонение от стандартния модел на наказателния съдебен процес. **Въвеждането на диференцираната процедура целеше облекчаване на съдебната система и ефективно използване на нейните ресурси чрез спестяване на процесуални усилия, финансови средства и време.** То осигуряваше ускоряване на процеса и приключването му в разумни срокове в съответствие с изискванията на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и чл.22 НПК.

НОХД, свършени по съкратено съдебно производство

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	НОХД свършени по съкратено съдебно производство	% от общ брой свършени НОХД с присъда
2018г.	94	45	31	69%
2019г.	110	48	24	50%
2020г.	100	37	18	49%
2021г.	107	46	21	46%

С промените в НПК от 22.10.2019г. съкратено съдебно следствие в случаите по чл. 371, т. 2 не се допуска при умишлено причиняване на смърт.

До колко, обаче, засилването на наказателната репресия би дало реални резултати от гледна точка на превенцията на подобни жестоки престъпления? Дали няма да се нарушат международни ангажименти на Република България, които да доведат до допълнителна финансова тежест? Ще се засегнат ли основни човешки права и принципи на наказателното право с направените промени в НПК? Какви са психологическите последици от завишаването на наказателната репресия за осъдените? Очакват ли се промени при целите на наказанието според действащия НК? На всички тези въпроси, които си поставяме, времето и практиката по правоприлагането на закона ще дадат отговор. Изминалите малко повече от две години не са достатъчни като време за доверен анализ.

По отношение на броя **НОХД, свършени със съдебен акт по същество** данните са **относително стабилни**: 83% за 2018г., 90% за 2019г. и 92% за 2020г. и 2021г. спрямо общия брой свършени НОХД.

По данни на ВСС за 2018г. от свършените **2589 бр. НОХД, 228 бр. /9%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 12%/.** За 2019г. от свършените **2684 бр. НОХД, 161 бр. /6%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 10%/.** За 2020г. от свършените **2414 бр. НОХД, 126 бр. /5%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 7%/.** За първото полугодие на 2021г. **6% от свършените НОХД в Р. България /5% в ОС Стара Загора/ са прекратени и върнати за доразследване. .**

Очевидно работата на наказателните съдии, съвместно с ОП Стара Загора в тази насока дава добри резултати – процентът на върнатите за доразследване дела намалява, но все още е по – висок от този за страната.

НОХД, свършени със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/	% от общ брой свършени НОХД
2018г.	94	78	83%
2019г.	110	99	90%
2020г.	100	92	92%
2021г.	107	98	92%

Малък е броят на постановените оправдателни присъди 2018г. – 1 бр. 2019г., 2020г. и 2021г. – няма постановени оправдателни присъди.

От общо свършените през четирите години 411 бр. НОХД /за четирите години/, 1 бр. НОХД е приключило с оправдателна присъда или 0.2%, като присъдата е потвърдена.

Причините за постановяване на оправдателни присъди могат да се обобщят: Несъставомерност на деянието, за което е внесен обвинителен акт, липса на доказателства, обосноваващи осъдителен съдебен акт по несъмнен начин.

НОХД, свършили с оправдателна присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. оправдат присъди	Текст от НК	Резултат от обжалването	% от общ бр.свърш. НОХД
2018г	94	1	Чл.304а, чл.304, ал.1 НК	Протестирана Потвърдена	1.06%
2019г	110	-	-	-	-
2020г.	100	-	-	-	-
2021г.	107	-	-	-	-
Общо	411	1			0.2%

От съдените 110 лица през 2021г. са осъдени 110.

Най-масовото наказание е “лишаване от свобода до три години” – 86 лица, от които 67 лица при условията на чл.66 НК /т.н. условно/, след това “над три до десет години лишаване от свобода” – 13 лица, “над 10 до 30 години лишаване от свобода” – 8 лица и други наказания – 3 лица.

Съдени и осъдени лица за периода 2018г. – 2021г.

Год.	Съдени	Осъдени	До 3 години		Над 3 до 10	Над 10 до 30	Доживот затвор	Без замяна	Други
			Общо	В т.ч .усл.					
2018г	100	99	70	51	21	4	-	-	4
2019г	108	108	77	55	17	3	-	-	11
2020г	103	103	80	50	17	-	1	-	5
2021г	110	110	86	67	13	8			3

Причините за отлагане на наказателните дела са в две константни категории:

- за събиране на нови доказателства;
- нередовно призоваване на подсъдимите, свидетели и вещи лица;

Първата категория причини намира обяснението си в усложняването на делата от фактическа и правна страна. Тук е мястото да се отбележи, че значителен брой от отложените дела са във връзка с назначени експертизи.

Нередовността на призоваването е втора по значимост причина за отлагането на делата. За преодоляването ѝ съдиите в наказателно отделение извършват непрекъснат контрол по връчването на призовки и съобщения. Стриктно се спазват и изискванията на ПАС, като съдебната администрация извършва необходимото по своевременното и точно връчване на съобщенията. Въпреки това има една категория обективни причини, които не могат да се преодолеят, поради липсата на пълна база данни, относно актуалното местоживееие на призоваваните лица и съответната гранична статистика. Като цяло няма констатация съдиите да са отлагали делата без наличие на конкретна и основателна към момента на отлагането на делото причина.

Често срещан проблем при обвинителните актове е, че в техните приложения се включват свидетели, които ще установяват едни и същи фактически обстоятелства, или техните показания са напълно ненужни, тъй като се отнасят до обстоятелство, за което има други доказателства, или пък не са свързани с предмета на доказване.

Често тези свидетели са от други населени места и трябва да се изплатят пътни разноски, или заседанието е през работното им време и следва да се изплати възнаграждение. **Немалък е проблемът с вещите лица, които не рядко са от други градове и следва да се заплатят командировъчни разходи.**

Отново трябва да се отбележи необходимостта от допълнителни усилия – освен за проверка на върнатите в цялост призовки по делата и за **навременна реакция.** Така например –връчване на книжа на подсъдим, чрез роднини, близки, месторабота, мобилни телефони и др., обявяване на ОДИ на свидетели с мярка “установяване на местоживееие”, регулярна проверка на делата по връчването на призовките–както от страна на деловодителя, така и на секретаря, а също и на докладчика по делото.

Разбира се, това следва да се извършва не само непосредствено преди съдебното заседание, а и значително преди него, за да има достатъчно възможност да се издири и установи лице, за което се знае, че е с променен, но установим адрес. Така, с повече ангажирани усилия – и на съда, и на служителите, ще се стигне до намаляване на броя на отложените дела.

Голям е броят на отложените дела по молба на страната, като най-честа причина за това–ангажимент на защита, или представен болничен лист. Съдиите са предприемали необходимите мерки за дисциплиниране

страните в процеса, съобразно предвидените в законодателството разпоредби, както и чрез налагане на глоби.

Свършените през 2021г. ЧНД първа инстанция са със 6% повече спрямо 2020г. и съответно с 2% и с 1% по – малко в сравнение с 2019г. и 2018г. Като процентно отношение те са 86% през 2021г., 87% през 2020г. и 2019г., 86% през 2018г. спрямо общия брой свършени наказателни дела първа инстанция.

Трябва да се отбележи, че през последните години **трудността на два вида ЧНД непрекъснато се повишава.**

Конкретно произнасянето по **основателността на прекратяването на наказателното производство** изисква задълбочено проучване на големи по обем досъдебни производства и решаване на редица правни проблеми.

Свършени ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой свършени нак. дела първа инст.	Свършени ЧНД първа инастанция	% от общ брой свършени нак.д. първа инст.	% изменение на свърш. ЧНД 2021г. спрямо предх. 3 г.
2018г.	828	712	86%	-1%
2019г.	829	719	87%	-2%
2020г.	767	665	87%	+6%
2021г.	819	707	86%	100%

Както вече беше казано, това са дела, усложнени от фактическа и правна страна и със значителен обем доказателствен материал, запознаването и проучването на които отнема продължително време. Още повече, че се касае за проверка на прокурорски актове, с които се слага край на наказателното производство и това изисква много внимателно и задълбочено запознаване с доказателствения материал по делото.

Не следва да се пренебрегват и **свършените дела по чл.64 и чл.65 от НПК**. Те също съдържат голям по обем доказателствен материал, който подлежи на щателно проучване и произнасяне в изключително кратки срокове.

Свършените през 2021г. 105 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД са с 9% повече от свършените през 2020г., със 16% по – малко от свършените през 2019г. и на нивото на свършените през 2018г. /2021г. – 105 бр., 2020г. – 96 бр., 2019г. – 125 бр., 2018г. – 105 бр./.

Свършени ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой свършени ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на свърш. дела 2021г. спрямо предх. 3 г.	Общ брой свършени ВЧНД	% изменение на пост. ЧНД 2021г. спрямо предх. 3 г.
2018г.	105	-	158	-6%
2019г.	125	-16%	193	-23%
2020г.	96	+9%	153	-3%
2021г.	105	100%	149	100%

Свършените частни наказателни дела въззивна инстанция през 2021г. /149 бр./ са с 3% по – малко от тези през 2020г., с 23% по – малко спрямо 2019г. и със 6% по - малко спрямо 2018г. /2021г. – 149 бр., 2020г. – 153 бр., 2019г. – 193 бр., 2018г. – 158 бр./

Данните показват, че съдиите от наказателно отделение полагат усилия за приключване на въззивните дела в разумни срокове. По дела с фактическа и правна сложност се налага въззивната инстанция да събира и проверява доказателства, да се назначават експертизи. Статистическите данни дават основание да се направи извод, че въззивните наказателни дела се решават относително бързо, за което допринася и създадената организация за разглеждането им.

Анализираните по – горе резултати, както по отношение на първоинстанционните, така и по отношение на въззивните наказателни дела, говорят за постигнати добри **бързина и ефективност в работата на съда. Проблемът с бързината на процесите е до голяма степен преодолян и усилията следва да се насочат към повишаване на качеството на правораздаване. Задълбоченото проучване на делата откъм доказателствен материал, улеснява съда в хода на съдебното следствие за попълване на делото от необходимите доказателства, а от друга страна позволява своевременно пресичане на опитите за отлагане на делата. Под задълбочена предварителна подготовка обаче следва да се има предвид и усвояване и осъвременяване на специализираните познания, адекватни на съвременната престъпност.**

По отношение качеството на правораздаването.

През 2021г. са обжалвани 87 бр. наказателни дела, или 8% от общия бр. свършени дела /1073 бр./. С резултат от обжалване са се върнали 70 дела: потвърдени са 50 бр., изменени – 9 бр. и отменени – 10 бр. дела. Един брой искане за възобновяване на НОХД е оставено без уважение.

И през 2021г. продължи практиката да се прави подробен анализ на всяко едно от делата върнати за ново разглеждане от ПАС и ВКС на общо

събрание на съдиите от наказателната колегия. Без да се игнорира инстанционния контрол, се извършва анализ на всеки един от отменените съдебни актове, който се обсъжда на общо събрание на съдиите от наказателното отделение.

Качество на обжалваните съдебни актове при наказателните дела

Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от свърш. дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Без уваж. искане за възоб.
1073	87	8%	70	50	9	-	10	-	1

Резултатите от цялостната дейност сочат, че съдиите в наказателно отделение на ОС Стара Загора **притежават добър професионален опит и знания**, работят с чувство за отговорност, като добросъвестно изпълняват задълженията си. **През 2021г. следва да се обърне още внимание върху качеството на постановените съдебни актове**, тъй като то е основен показател за ефективната работа на съдилищата.

През 2021г. са образувани общо 199 бр. ЧНД по искания за използване на СРС. Дадени са 198 бр. разрешения за използване на СРС и е постановен 1 бр. отказ. Изготвените веществени доказателствени средства /ВДС/ и получени в съда през отчетната 2021г. са 23 бр.

Брой разрешения за СРС

Година	Брой дадени разрешения за използване на СРС	% изменен. 2021г. спрямо предх. 3 г.	Брой изготвени и получени ВДС екз. № 1	% изменен. 2021г. спрямо предх. 3 г.
2018г.	259	-24%	32	-28%
2019г.	271	-27%	30	-23%
2020г.	206	-4%	36	-36%
2021г.	198	100%	23	100%

6. Обобщени изводи за дейността на ОС Стара Загора

Разглеждайки дейността на съда като цяло, могат да се направят следните обобщени изводи:

6.1 Броят на делата, свършени в тримесечен срок и на тези, приключили със съдебен акт по същество запазва относително постоянно за анализирания период. Окръжните съдилища /за разлика от районните и апелативните/ разглеждат дела първа и въззивна инстанция.

Многократно вече е коментирана увеличаващата се фактическа и правна сложност на първоинстанционните дела, усложнената процедура по размяна на книгата. Вече коментирах, че не само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, в гражданското и търговско право също има такива дела.

Изминалите 2020г. и 2021 бяха по – особени. Пандемичната обстановка оказва влияние върху бързината на съдопроизводството. Много дела бяха отложени, или пренасрочени и то не еднократно. Леко занижен е процентът на свършените в 3-месечен срок дела както в страната, така и в ОС Стара Загора.

**Свършени дела в ОС Стара Загора и Р. България
в 3 – месечен срок и със съдебен акт по същество**

Година	ОС Стара Загора		Република България	
	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество
2018г.	86%	87%	79%	84%
2019г.	84%	87%	78%	84%
2020г.	84%	88%	75%	86%
I полуг. 2021г	83%	84%	73%	84%

Позитивен е фактът, че показателите на ОС Стара Загора са значително по – високи от средните за страната по отношение на делата, свършени в тримесечен срок. / 2018г.: ОС Стара Загора – 86% , Р. България – 79% , 2019г.: ОС Стара Загора – 84% , Р. България – 78%, 2020г.: ОС Стара Загора – 84% , Р. България – 75%/.

По отношение на делата, свършени със съдебен акт по същество данните на съда са също над средните за страната 2018г. и 2019г.: ОС Стара Загора – 87%, Р. България – 84%, 2020г.: ОС Стара Загора – 88% , Р. България – 86% ,

За I полугодие на 2021г. данните за ОС Стара Загора са следните: 83% в 3 – месечен срок /73% за страната/, 84% със съдебен акт по същество /84% за страната/.

6.2 Не висок е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. Анализ на статистическите показатели за ОС Стара Загора и страната показва, че показателите на ОС Стара Загора са много стабилни /2018г. и 2019г. – 16% и 2020г. – 21%/ и значително по – ниски от тези за страната /2018г. – 22%, 2019г. – 23%, 2020г. – 28%/

**Бр. дела за разглеждане и бр. висящи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за рагл.	Бр. дела за разгл.	Бр.висящи дела	% висящи към дела за рагл.
2018г.	3099	511	16%	107530	23709	22%
2019г	3320	524	16%	110221	25572	23%
2020г	3156	647	21%	106843	29392	28%
Іполугод2021г	2001	597	30%	70099	28792	41%

През І полугодие на 2021г. показателя на ОС Стара Загора са също много добри - **30%** към делата за разглеждане са висящи в края на полугодията /**41%** за страната/. Високият процент е обясним. Броят висящи дела на полугодията и в края на годината е съизмерим, докато постъпилите дела /и оттам дела за разглеждане/ е двойно по – голям в края на годината.

6.3 Анализът на статистическите данни показва, че за ОС Стара Загора е налице относително нисък процент на броя обжалвани към свършени дела, както и че стойностите на показателите за съда са значително по – ниски от тези за страната – **13%** за 2018г. , **11%** за 2019г., **12%** за 2020г. от свършените дела през 2018г., 2019г. и 2020г. са обжалвани, в страната: **2018г. и 2019г.– 18%, 2020г. – 16%**. Аналогични са и данните за първото полугодие на 2021г.:**13%** за ОС Стара Загора, **16%** за страната.

**Бр. обжалвани и протестиращи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела
2018г.	2588	326	13%	83821	15257	18%
2019г.	2796	310	11%	84649	14948	18%
2020г.	2509	302	12%	77451	12727	16%
І полугод.2021г.	1404	185	13%	41307	6756	16%

6.4 През 2021г. са върнати от горната инстанция с **отменени решения общо 46 броя** /2020г. – 46 бр., 2019г. – 41 бр., 2018г. – 68 бр./ дела от всички отделения на съда, в т.ч. **4 бр.** /2020г. – 1 бр., 2019г. – 2 бр., 2018г. – 2 бр./ по обективни причини.

През 2021г. процентът на отменените съдебни актове към общия брой върнати дела е на нивото от 2020г., по – нисък от 2018г. и по – висок в сравнение с 2019г.: 2020г. : /2021г. – 17.56%, 2020г. – 17.23%, 2019г. – 15.53%, 2018г. – 22.37%/. През 2021г. леко е занижен процентът на потвърдените актове /2021г. – 44.27%, 2020г. – 45.69%, 2019г. – 44.32%, 2018г. – 47.37%/.

През 2021г. в ОС Стара Загора 53 бр. въззивни граждански и търговски дела , или 20% от върнатите от обжалване дела /262 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2020г. в ОС Стара Загора 48 бр. въззивни граждански дела , или 18% от върнатите от обжалване дела /267 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2019г. в ОС Стара Загора 59 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 22% от върнатите от обжалване дела / 264 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2018г. в ОС Стара Загора 50 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 16% от върнатите от обжалване дела / 304 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2021г. расте броят на делата недопуснати до касационно обжалване, като въззивните търговски дела са само 3 бр.

Качество на правораздаването в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой върнати дела	Общ брой отменени съд. актове	% отменени съд. актове към бр. върнати дела	Общ брой потвърдени съд. актове	% потвърдени съд. актове към бр. върнати дела
2018г.	304	68	22.37%	144	47.37%
2019г.	264	41	15.53%	117	44.32%
2020г.	267	46	17.23%	122	45.69%
2021г.	262	46	17.56%	116	44.27%

Не е малък и броят на делата, при които касационната жалба е оставена без разглеждане, като процесуално недопустима.

Показателите по отношение на броя отменени дела на трите отделения през 2021г. са с различни амплитуди: С най – нисък процент на броя отменени дела към общия брой върнати такива е наказателно отделение – 14.28% /2020г. – 14%, 2019г. – 14.5%, 2018г. - 20.8%/, следва гражданско отделение – 17.58% /2020г. – 13%, 2019г. – 12%, 2018г. – 16%/ и търговско отделение – 19.61% /2020г. – 25%, 2019г. – 22.5%, 2018г. – 32%/.

Данните и на трите отделения са съпоставими с тези от предходните години, като се отбелязва ръст в гражданско отделение и значително намаление в стойностите на показателя в търговско отделение.

По отношение на потвърдените съдебни актове за 2021г. данните са следните: наказателно отделение – 71.42% /2020г. – 72%, 2019г. – 64%, 2018г. – 61%/, търговско отделение – 45.10% /2020г. – 47%, 2019г. – 58%,

2018г. – 52%/ и гражданско отделение – 22% /2020г. – 27%, 2019г. – 28%, 2018г. – 36%/. Ще отбележа, че данните за гражданско отделение са несъпоставими с тези на търговско и наказателно отделения, тъй като обективно голям брой граждански дела /41%/ са с резултат “недопуснати до касационно обжалване“

Анализът на върнатите от въззивна и касационна инстанция дела дава основание да се посочат **няколко основни причини, станали повод за отмяна, или обезсилване на съдебните актове** на ОС Стара Загора като първа инстанция.

–**Недостатъчна задълбоченост при проверка редовността на исковата молба и наличието на останалите процесуални предпоставки за допустимостта на предявения иск.** В тази връзка следва да се отбележи, че има констатирани и случаи на допуснато **изменение на иска** под формата на “уточняване на исковата молба” пред въззивната инстанция, което е довело до произнасяне по непредявен иск от ОС Стара Загора като първа инстанция и в резултат – до обезсилване на постановения съдебен акт от въззивната инстанция.

–**Неправилна правна квалификация на спорното материално право и липса на разпределение на доказателствената тежест в доклада по делото /често и непълнен доклад/.**

– **Неправилно тълкуване и прилагане на материалноправните норми при решаването на спора.**

6.5 По отношение на работата на трите отделения в съда /наказателно, търговско и фирмено и гражданско/ могат да се направят следните обобщени изводи:

– по отношение на гражданските дела

През 2021г. са свършени общо 928 граждански дела, от които 766 бр. /83%/ със съдебен акт по същество и 809 бр. /87%/ в тримесечен срок.

С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Атанас Атанасов /184 бр./ и съдия Мариана Мавродиева /168 бр./, бр. свършени до 3 месеца дела – съдия Даниела Телбизова /94.40/ и съдия Атанас Атанасов /90.76%/ и бр. дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Даниела Телбизова /93.60%/ и съдия Мариана Мавродиева /87.50%/.

Без отменени актове е съдия Атанас Атанасов. С 1 бр. отменен съдебен акт е съдия Даниела Телбизова. С най – малко висящи дела в края на отчетния период /8 бр./ е съдия Даниела Телбизова /само въззивни дела/ и съдия Атанас Атанасов /29 бр./ .

– по отношение на търговските и фирмени дела

През годината в Търговско отделение са свършени **635 бр. търговски и фирмени дела**, от които **536 бр. /84 %/ със съдебен акт по същество и 350 бр. /55 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Иванела Караджова /106 бр./, съдия Румяна Танева /94 бр./ и съдия Румяна Бончева /94 бр./.** **Брой свършени до 3 месеца дела – съдия Христо Симитчиев /68.83%/ и брой дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Анна Трифонова /90.91%/.** **С 1 бр. отменен акт е съдия Трифон Минчев, С 2 бр. отменени актове са съдия Румяна Бончева, съдия Румяна Танева и съдия Христо Симитчиев. С най – малко висящи дела в края на отчетния период са съдия: Димитър Христов /32 бр./, Трифон Минчев /42 бр./**

– по отношение на наказателните дела

През годината в Наказателно отделение са свършени **1073 бр. наказателни дела**, от които **976 бр. /91 %/ със съдебен акт по същество и 987 бр. /92 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели през 2021г. са: бр. свършени дела – съдия Тоньо Тонев /131 бр./ и съдия Красимира Дончева /129 бр./, брой дела, свършени до 3 месеца – съдия Соня Каменова /96.33 %/ и съдия Красимира Дончева /96.12 %/, брой дела със съдебен акт по същество – съдия Красимир Рачев /93.00 %/ и съдия Мариана Христатиева /91.74%/.** **Без отменени съдебни актове са съдия Красимир Георгиев и съдия Красимира Дончева. С най– малко висящи дела в края на отчетния период е съдия Соня Каменова /5 бр./ и съдия Ива Стефанова /6 бр./.**

III. СГРАДЕН ФОНД. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ.

1. Сгради, оборудване, проблеми

- **Съдебна палата гр.Стара Загора**

В Съдебна палата – Стара Загора се помещават следните органи на съдебната власт: Окръжен съд – Стара Загора, Районен съд – Стара Загора, Окръжна прокуратура – Стара Загора, Военно – следствен участък към Военно – окръжна прокуратура – Пловдив и Областно звено „Охрана“ към ГД „Охрана“ при Министерство на правосъдието.

Извършените ремонти през 2021г. в сградата на Съдебна палата - Стара Загора бяха намалени в сравнение с предшестващите такива. Това се дължеше главно на намалелите средства в бюджета на съдебната система и Окръжен съд – Стара Загора, касаещи текущите ремонти и обзавеждания от предходните години.

• Окръжен съд – Стара Загора

През месеците юли, август септември бяха извършени основни ремонти на санитарните възли общо 3 на брой за служители на II етаж в Съдебната палата. Тоалетните бяха изцяло обновени – нови функционални разпределения, нови настилки и стени, ВиК инсталации, енерго спестяващо осветление с датчици, нови врати.

Извършено бе преустройство и ремонт на три броя съдийски кабинети на II и III етажи от Съдебната палата. Кабинетите бяха изцяло реновирани и ремонтирани с нови стени, тавани и осветление. На всички бе подменено подовото покритие с високо устойчиво износващ ламиниран паркет, на един кабинетите беше монтирана нова врата. Подменени бяха радиаторите.

През календарната 2021 година започна изпълнението по проточилата се няколко години процедура съгласно Закона за обществени поръчки по изграждане на асансьори в сградата на Окръжен съд – Стара Загора и в началото на месец август 2021г., процедурата беше като строително – монтажни работи стартира. В процеса на работа се появило множество непредвидени и скрити конструктивни проблеми, тъй като сградата е много стара. Наложено се преработването на проекта в част “Конструкции“, което забави срока за изпълнение на СМР. Към момента извършването на строително – монтажните работи е към своя край и предстои въвеждане в експлоатация на обекта на комисия от РДНСК Стара Загора.

След изпълнение на строително – монтажните работи по изграждане на асансьорите ще бъдат подобро условията на съдебните служители, магистрати, адвокати и граждани за по – лесния и достъпен ход на съдебните зали и кабинетив сградата.

Окръжен съд – Стара Загора през 2021 година продължи с подновяването и смяната на климатици. Бяха закупени и монтирани климатици в общо пет кабинета.

През 2021 година Окръжен съд – Стара Загора кандидатства за средства от бюджета на ВСС за извършване на ремонт на тоалетните на III етаж. Кандидатствахме за средства за основен ремонт на съдийски кабинети на II и III етажи от Съдебната палата.

Във връзка с възникналата епидемична обстановка в страната, като цяло 2021 година беше трудна и напрегната година. Средствата, които бяха отпуснати за текущи и основни ремонти от ВСС бяха крайно недостатъчни.

• Районен съд – Стара Загора

През месеците юли, август и септември бе извършен цялостен ремонт на няколко кабинета на Районен съд – Стара Загора. Всички бяха изцяло реновирани, с нови стени, тавани и осветление. На всички кабинети бе

подменено подовото покритие с високо устойчиво износващ ламиниран паркет, бяха монтирани нови врати. Подменени бяха радиаторите и осветлението и контактите.

Бяха закупени и подменени изцяло мебелите в ремонтираните кабинети.

- **Окръжна прокуратура – Стара Загора**

Окръжна прокуратура извърши няколко текущи ремонта на част от ползващите помещения- кабинети и архив. Беше изцяло изградено ново помещение в част от свободно пространство на I етаж, което ще бъде използвано за регистратура.

- **Съдебна палата гр.Казанлък**

През 2021г. след осигурени средства от ВСС бяха извършени текущи ремонти на на Съдебна палата Казанлък. Бяха ремонтирани кабинети в сградата, беше доставено ново обзавеждане в ремонтираните канцеларии и кабинети на I и II етажи в Съдебна палата – Казанлък. По този начин се създадоха много по-добри условия за работа на съдиите и служителите в Районен съд – Казанлък. Бяха закупени и монтирани пет броя климатици. През 2022г. ще бъдат отправени искания до ВСС за неотложно ремонтване на фасадата на Съдебна палата Казанлък, или ще се търсят средства по оперативни програми съвместно с Община Казанлък.

- **Съдебна палата гр.Гълъбово**

През 2020г. и 2021г. започна процедура по прехвърляне на сградата на Съдебна палата гр.Гълъбово от Общински съвет Гълъбово безвъзмездно на ВСС. От своя страна ВСС ще я предостави за ползване и стопанисване на Районен съд Гълъбово. За съжаление процедурата е бавна и тромава, но да се надяваме че, до края на календарната 2022г. ще бъде завършена. Едва тогава ще бъде възможно плануването на някакви ремонти по сградата, която има неотложна нужда от такива.

2. Техническо оборудване – компютри, принтери, мрежи, програмни продукти, проблеми.

- **Окръжен съд, гр. Ст.Загора**

През 2021г. ни бяха отпуснати средства от ВСС за закупуване на две големи многофункционални устройства и три високоскоростни документни скенери. Беше изградена виртуална IP свързаност за нуждите на ВСС и съдилищата.

Локалната компютърна мрежа на Окръжен съд– Стара Загора е изградена през 1999г., като към момента наброява над 120 работни точки, от които 75 са работните места на всички съдии, специализираната и общата администрация,

шестте съдебни зали на съда. Пълният опис на компютърната и периферна техника обхваща над 280 позиции – компютърни конфигурации, периферия, сървъри, мрежови устройства и др. Компютърната мрежа на Окръжен съд–Стара Загора се обслужва от два физически сървъра в експлоатация съответно от 2013г. и 2017г. Функциите поддържане на активна директория, деловодна програма САС ”Съдебно деловодство”, правно – информационна система АПИС, антивирусна програма, споделени папки, архиви и др. са разпределени между двата. Извън локалната мрежа е компютърната конфигурация в Регистратура ”Класифицирана информация”. От съображения за сигурност същата не е свързана с Интернет. От 2012г. в Търговско отделение функционира работно място тип отдалечено работно място на Агенция по вписванията с цел изпращане по електронен път на съдебните актове, подлежащи на вписване или обявяване в Търговския регистър. Всички бази– данни се архивират всяка нощ, като се създават още две копия, едно от които е върху външен мрежов сторидж тип NAS в експлоатация от 2016г. Достъпът до Интернет е осигурен с основен доставчик “Интернет Груп” ООД и допълнителен „А1 България“ ЕАД от 2016г. И в шестте съдебни зали на съда има звукозаписна техника и контролни монитори пред съдебния състав. Съдът разполага със седем електронни информационни табла от 2015г., като шест от тях са пред съдебните зали на съда и едно обединяващо, разположено във фойето на първия етаж. От 2015г. в Окръжен съд– Стара Загора е осигурена възможността за заплащане на суми по сметките /сметка “Бюджет” и сметка “Депозити”/ на съда през две ПОС–терминални устройства, разположени в служба “Регистратура”.

Във всички отделения на съда новопостъпилите дела се разпределят по докладчици с програма за разпределение на дела: до 30 септември 2015г. използвахме LawChoice, разработена от Администрацията на Висшия съдебен съвет; от 1 октомври 2015г. до внедряването на ЕИСС използвахме Централизираната система за разпределение на делата; от 01.04.2021г. и към момента делата се разпределят и образуват в ЕИСС. Създадени и приведени в изпълнение са “Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд–Стара Загора”. С приложението LawChoice /версия 3.3.2/ се разпределят на случаен принцип съдебните заседатели в съответствие с чл.72, ал.2 от Закона за съдебната власт.

Във връзка с приетите Правила за отчитане на натовареността на съдиите в действие от 01.04.2016г. в Окръжен съд–Стара Загора всички съдии имат осигурен достъп до Системата за изчисляване натовареността на съдиите в зависимост от функциите им. Създадена е организация за отразяване на информацията за решени/прекратени дела в СИНС.

През 2020г. започна използването на новоразработената Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/. В Окръжен съд–Стара Загора внедряването започна на 06.08.2020г. по график, определен от ПВСС. От този момент започна паралелната работа на съдии и съдебни служители в двете системи САС “Съдебно деловодство” и ЕИСС, като делата се администрират в системата, в която са образувани. От 1 април 2021г. делата се разпределят, образуват и администрират в ЕИСС. Присъединените постановени съдебни актове са със заличени данни в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за класифицираната информация.

Ежедневно финализиращите съдебни актове се изпращат към Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове и ЕПЕП. За делата, образувани и администрирани в САС “Съдебно деловодство” се осъществява електронния /безхартиен/ обмен на данни между съдилищата от 2010г. През месец декември 2011г. с новата версия на САС “Съдебно деловодство” е инсталиран и допълнителен модул– Информационна система за производството по несъстоятелност /ИСПН/. Чрез този допълнителен модул всяко събитие по производствата по несъстоятелност се изпраща on–line на сървъра на приложението. С допълненията в САС “Съдебно деловодство” от 2014г. съдът подава в реално време данни към ядрото на ЕИСПП, регламентиран е редът и са определени лицата с права на достъп до статистическите и типови справки от ядрото на ЕИСПП. От април 2016г. е инсталирано и функционира комуникационно приложение за осъществяване на електронен обмен на данни между САС “Съдебно деловодство” и софтуерна система “Служебни защиты”. От ноември 2018г. е активиран и обмена на данни между САС “Съдебно деловодство” в Окръжен съд–Стара Загора и Единния портал за електронно правосъдие. В съда е създаден и работи механизъм за получаване в електронен вид на обвинителните актове и предложенията за споразумение от Окръжна прокуратура-Стара Загора и “прикачването” им в електронната папка на съответното дело в ЕИСС. Използваме уеб–базиран програмен продукт “Каса и банка”, разработен от “Информационно обслужване” АД–клон Пловдив, за осчетоводяване дейността на вещите лица. По електронен път се подава информация от съда към НАП, НОИ, НСИ, Агенция по обществени поръчки.

И през 2021г. в съответствие с организацията на работния процес в Окръжен съд–Стара Загора по време на епидемия първоинстанционните производствата по чл.64, чл.65, чл.67, чл.69, чл.70, чл.427 от НПК, по ЗЕЕЗА, по ЗПИИСАННЛСМВЛС и производствата по въззивна проверка на първоинстанционните определения, които се разглеждат в открито съдебно заседание, се осъществяваха дистанционно чрез скайп–връзка със Затвора и Ареста. По този начин бяха разгледани значителен брой дела.

През 2021г. не успяхме да продължим добрата практика за провеждане на обучения с практическа насоченост. Причина е усложнената епидемична обстановка в страната и наложените ограничения за събиране на хора на едно място. Въпреки всичко бяха проведени консултации на място за работа с ЕИСС от представители на „Информационно обслужване“ АД – клон Стара Загора през месеците април и септември. Много съдебни служители посетиха обученията за работа с ЕИСС, организирани от НИП. За съдиите от Пловдивски апелативен район беше проведено обучение „Работа с ЕИСС“ през месец ноември, на което присъстваха и наши представители. Според данни на Евростат /индекс DESI – Индекс за навлизане на цифровите технологии в икономиката и общества/ за 2021г. България е в последните места в класацията на ЕС, като само 29 % от българите имат базисни или по-високи цифрови умения, които включват обработка на информация, комуникация, създаване на съдържание, сигурност, решаване на проблеми. За сравнение, средно за ЕС този показател е 50%. Тази констатация е в подкрепа на необходимостта от провеждането на обучения с практическа насоченост. Добър вариант, предвид епидемичната обстановка, би било използването на видеоматериали по конкретни теми. Друга подходяща възможност е самообучението.

В Окръжен съд–Стара Загора се използва мрежов вариант на правно–информационната система Апис7– модули Апис– Право, Апис– Практика, Евро– Право, Апис–Време, Апис–Конструкции, Апис–Регистър и EUROCASES.

Интернет сайтът на Окръжен съд–Стара Загора /<http://www.osstz.com/>, който беше във виртуалното пространство от 2005г., престана да съществува в края на 2019г. Това се случи по силата на изпълнение на проекта „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е–услуги и е–правосъдие“ за унифициране сайтовете на съдилищата. На новия сайт на съда /<https://stzagora-os.justice.bg/> е прехвърлена всичката досегашна информация, а именно: кратка историческа справка, подробна карта на съдебния район, съдебните актове, препратка към ЦУБИПСА /Централен уеб–базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове/; списъци на вещи лица, синдици, Вътрешни правила за достъп до обществена информация, Вътрешни правила за публикуване на актове в Интернет, Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки, Вътрешни правила за работа на съдебните помощници, Вътрешни правила за събиране на съдебни вземания на Окръжен съд–Стара Загора, Вътрешните правила за присъединяване и публикуване на съдебните актове на Интернет страницата на съда; профил на купувача; отчетния доклад на Председателя на съда за предходната година и архив на докладите; обявления за публична продажба на частни и държавни съдебни изпълнители; работно време и телефони за контакт на деловодствата;

информация за свободните работни места и конкурси в съда и др. полезна информация.

Два от аспектите на сигурността /програмен и организационен/ на работа и защита на информацията в съда са осигурени чрез антивирусен софтуер ESET Endpoint Antivirus с лиценз, предоставен от Висш съдебен съвет и “Правила за използване на програмни продукти и Интернет в Окръжен съд–Стара Загора”.

Остава проблемът с локалната компютърна мрежа на Окръжен съд–Стара Загора, изградена през 1999г. т.е. структурното окабеляване е вече над 20 години. Все по–наложително е пълното ѝ обновяване с кабели от по–висока категория, позволяващи пренос на данни с по–висока скорост.

3. Финансови резултати в ОС Стара Загора през 2021г.

	<u>2020г.</u>	<u>2021г.</u>
А Приходи по бюджета на СВ	847333.88	988499.00
В.т.ч. съдебни такси	734868.75	953170.00
приходи от лихви	11790.82	5372.00
глоби , санкции, неустойки	8212.50	6268.00
други приходи /разноски/+конф. ср.	92462.81	23689.00
Б. Разходи по бюджета на СВ		
Заплати	2583353.26	2895485.00
Др. възнаграждения	274978.88	358155.00
Осигуровки	621188.63	659216.00
Издръжка	327611.80	341642.00
В.т.ч. материали	61808.55	32353.00
вода горива енергия	37888.71	68218.00
пощенски и телекомуник. услуги	20421.01	21931.00
поддръжка софтуер	11881.26	13235.00
възнаграждения вещи лица	61987.49	80844.00
други	133624.78	32135.00
Капиталови разходи за придобиване на компютри и др. оборудване и съоръжения	9076.00	20410.00

През 2021г. приходите по бюджета на СВ /988 499.00лв./ бележат ръст спрямо тези през 2020г. /847 333.88/ със 17 %.

Разходите за заплати през 2021г. /2 895 485.00.00 / са увеличени с 12%, спрямо тези през 2020г. /2 583 353.26 лв./

Увеличена със 4% спрямо 2020г. е издръжката на съда.

IV. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

И през изминалата 2021 година, по време на извънредната епидемиологична обстановка, Окръжен съд – Стара Загора продължи обичайния си ритъм на работа, спазвайки всички мерки за сигурност, безопасност и реда за достъп до съдебната палата.

Всички заповеди на председателя на съда, за дейността на институцията, бяха публикувани на сайта на Окръжен съд – Стара Загора.

С цел информиране на медиите, служителят „Връзки с обществеността“ ежеседмично, в последния ден от седмицата, изготвяше бюлетин за насрочените за следващата седмица дела.

Служителят „Връзки с обществеността“ своевременно изпращаше прессъобщения до медиите, включени в преслистата на съда, по дела с обществен интерес, за да се запознаят с произнасянето на съдебните състави.

Служителят „Връзки с обществеността“ бе в постоянна телефонна връзка с журналисти и колеги от съдебния район, за да може комуникацията и предоставяната информация по дела с обществен интерес да се отразяват незабавно в медийното пространство.

Прессъобщенията, изпращани до медиите, бяха публикувани и на сайта на Окръжен съд – Стара Загора, както и на тези на районните съдилища, с цел да бъдат достъпни до широка аудитория.

Продължи да се поддържа комуникационният канал, включващ получаване на информационни бюлетини от ОД на МВР гр.Стара Загора и прессъобщения от Апелативна прокуратура – Пловдив, с цел навременно осведомяване и реакция от страна на съдилищата в съдебния район за информиране на медиите по дела със значим обществен интерес.

Служителят „Връзки с обществеността“ продължи да изготвя бюлетин за дела с обществен интерес, разглеждани от Районен съд – Стара Загора, както и да съставя прессъобщения по тези дела. За останалите районни съдилища се осъществяваше контакт с административния ръководител на съда за одобрение на дадено прессъобщение преди то да бъде изпратено на медиите.

Не е прекъснат и всекидневния преглед на печата от служителят „Връзки с обществеността“, за да може да се предвиди евентуален интерес и присъствие на медии по време на съдебни заседания.

Основната цел на пресслужбата на Окръжен съд - Стара Загора е постоянно и коректно взаимодействие с представителите на средствата за

масова информация.

За съжаление, предвид усложнената обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID-19, през 2021г. не бе проведен планирания „Ден на отворените врати“.

В края на м. юни 2021 година Окръжен съд – Стара Загора отвори вратите си за част от членовете на Клуб „Млад журналист“ към Център за подкрепа за личностно развитие гр. Стара Загора. Центърът е многофункционална структура, която работи в посока за създаване на условия за възпитание на младите хора и ангажирането им в полезни за тях дейности. Основната цел на самия клуб е сформирание на екипи, които да изучават основните принципи в журналистическата дейност и спецификата на журналистиката като средство за отразяване на обществения живот във всичките му аспекти. Съдия Ива Стефанова запозна гостите с дейността и функциите на правораздавателната система и основните моменти от работата на магистратите и съдебните служители. В лекцията си съдия Стефанова акцентира и върху процесуалните правила за протичане на съдебния процес и правата на страните в него. На присъстващите бяха раздадени информационни и образователни материали, предоставени от ВСС.

През изминалата 2021 година колективът на Окръжен съд – Стара Загора се включи в две благотворителни инициативи. В началото на годината магистрати от съда дариха дрехи, обувки и спортни принадлежности на учениците от ВУИ „Ангел Узунов“ гр. Ракитово. В продължение на доброто дело, по инициатива на съдия Ива Стефанова и съдия Румяна Бончева, бяха събрани средства от съдии и служители и закупени мартеници и сладки лакомства за момчетата и целия колектив на възпитателното училище. Целта, която сплоти всички участници, беше да се вдъхне увереност на децата.

В съда бе подредена и изложба на мартеници, изработени от посетителите на дневен център „Св.св. Козма и Дамян“ гр. Стара Загора. Закупуването на изделията, изработени в часовете по арт терапия, доведе до набиране на сума, с която спомогнахме за развитието на центъра. Колективът се включи в инициативата, отчитайки колко е важна социализацията на хората, които имат нужда от психологическа подкрепа и психиатрична грижа.

През м. октомври 2021 година съдии от Старозагорски съдебен район посетиха Апелативен съд – Нюрнберг по линията на двустранен обмен между двете институции. Даниела Телбизова – зам.председател на Окръжен съд – Стара Загора, Мариана Мавродиева и Атанас Атанасов – съдии в Окръжен съд – Стара Загора, и районният съдия Свилен Жеков посетиха Апелативен съд – Нюрнберг, Германия. Визитата им бе по покана на апелативен съдия, гостувал на Окръжен съд – Стара Загора през 2019г., и осъществена в рамките на програмата Европейска мрежа за съдебно обучение. По време на работното

посещение в Германия старозагорските магистрати бяха посрещнати и приветствани лично от Председателя на Апелативен съд – Нюрнберг, както и от единия от тримата главни прокурори на провинция Бавария. В рамките на програмата съдиите присъстваха на съдебни заседания в различни по степен съдилища в града домакин. Обмениха мнения и опит по наказателни и граждански дела с немските си колеги, срещнаха се и с представители на разследващите органи в Германия.

През месец май 2021 година, официално бяха връчени награди във връзка с организираната от Апелативен съд – Пловдив фотографския конкурс „Снимки за албума“. В конкурса се включиха магистрати, съдебни служители и юристи от Старозагорски съдебен район. Планирано е изложбата да гостува в нашата съдебна палата.

През 2021г. стаж за придобиване на юридическа правоспособност в Окръжен съд – Стара Загора са постъпили 31 дипломирани юристи.

V. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ.

1. Постъпили дела

Данните се основават на статистическите отчети, изпращани от районните съдилища в региона в края на всяка година в МП и ВСС и дават основание за следните изводи:

През отчетната 2021 година в районните съдилища от региона са постъпили **17893 бр. граждански и наказателни дела, които са със 7% повече в сравнение с 2020г., със 7% по – малко в сравнение с 2019г. и с 4% по - малко в сравнение с 2018г.**

Намаление от 3% в постъплението през 2021г. спрямо предходната година бележат наказателните дела, в т.ч. НОХД – намаление от 8%. С 12% е увеличено постъплението на гражданските дела. Ръст от 45% бележи и постъплението на изпълнителни дела.

Постъпили дела в районните съдилища

Вид дела	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Промяна спр. 2020г. %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	5999	6100	5904	5753	-3%
	1261	1238	1366	1262	-8%
2.граждански /общо/	12594	13129	10859	12140	+12%
3.съдебно-изпълнителни	1773	1520	1423	2066	+45%
Общо: /т.1 + т.2/:	18593	19229	16763	17893	+7%

По отношение на постъпилите дела през 2021г. показателят “Действителна натовареност” /47.46/ бележи ръст спрямо 2020г. /44.58/. “Натовареността по щат“ за 2021г. /40.30/ е също с по – високи стойности в сравнение с 2020г. /35.82/.

С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Чирпан /61.04/, следван от РС Раднево /51.63/ и РС Казанлък /44.08/.

По отношение на “действителната натовареност” с най – високи показатели за поредна година е РС Чирпан /61.04/, следван от РС Раднево /53.87/ и РС Казанлък /48.97/.

През 2021г. и петте районни съдилища са с много висока “действителна натовареност“, като с най – високи стойности на показателя за поредна година е РС Чирпан.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Постъпили дела”

Районен съд	Общ бр. пост. дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9151	21	45.76	36.31
Казанлък	5289	10	48.97	44.08
Чирпан	1465	2	61.04	61.04
Раднево	1239	2	53.87	51.63
Гълъбово	749	2	34.05	31.21
Окръг 2021г.	17893	37	47.46	40.30
Окръг 2020г.	16763	39	44.58	35.82

1.1. Постъпили през 2021г. в районните съдилища граждански дела

Постъплението на граждански дела през 2021г. бележи ръст спрямо 2020г. от 12%., спрямо 2019г. – намаление с 8% и спрямо 2018г. – намаление с 4%.

При почти всички районни съдилища се отчита увеличение в постъплението на граждански дела, както следва: РС Стара Загора – с 9%, РС Казанлък – със 17%, РС Чирпан – с 25%., РС Раднево – с 8%.

Единствено при РС Гълъбово е налице намаление в постъплението с 3%.

Постъпили граждански дела по районните съдилища

Районен съд	Постъпили граждански дела				
	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Промяна спрямо 2020 г. в %
Ст. Загора	6574	6969	5372	5836	+9%
Казанлък	3390	3653	3283	3844	+17%
Чирпан	954	962	830	1038	+25%
Раднево	927	889	828	894	+8%
Гълъбово	749	656	546	528	-3%
Общо:	12594	13129	10859	12140	+12%

И през 2021г. с най – голямо дялово участие в постъплението са делата по чл.410 и чл.417 ГПК /Заповедните производства/. Най – висок е процентът за РС Раднево – 70%, а най–нисък за РС Стара Загора – 62%. Средно 65% от постъпилите граждански дела в региона за 2021г. са “Заповедни производства”. Постъплението на “Заповедни производства“ през 2021г. /7927 бр./ е с 15% повече в сравнение с 2020г. /6887 бр./. Почти всички районни съдилища бележат ръст в постъплението както следва: РС Стара Загора – с 10%, РС Казанлък – с 26%, РС Чирпан – със 16%, РС Раднево – със 17%. Единствено при РС Гълъбово е налице намаление в постъплението на заповедни производства със 7%

Постъпили дела по чл. 417 и чл 410 ГПК

Районен съд	Брой пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2021г.	% от общ бр. пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2020г.	% изменение 2021г. спр. 2020г.
Ст. Загора	5836	3596	62%	3258	+10%
Казанлък	3844	2648	69%	2107	+26%
Чирпан	1038	691	67%	596	+16%
Раднево	894	630	70%	538	+17%
Гълъбово	528	362	69%	388	-7%
Общо:	12140	7927	65%	6887	+15%

1.2 Постъпили през 2021г. в районните съдилища наказателни дела

Постъплението на наказателни дела през 2021г. бележи намаление от 3% прямо 2020г. Спрямо 2019г. и 2018г. се отчита намаление съответно от 6% и от 4%. Намаление на постъпилите наказателни дела през 2021г. спрямо предходната 2020г. се отчита при: РС Стара Загора /с 1%/ , РС Чирпан /с 19%/

и РС Гълъбово /със 16%/. **Ръст в постъплениемто на наказателни дела се отчита единствено в: РС Раднево /с 12%/.**

Постъплениемто на НОХД през 2021г. бележи намаление спрямо 2020г. от 8%, увеличение от 2% спрямо 2019г. и е на нивото на постъплениемто на НОХД през 2018г. Намаление на постъпилите НОХД през 2021г. спрямо предходната 2020г. се отчита при: РС Стара Загора /с 9%/, РС Казанлък /със 6%/ и РС Чирпан /с 22%/. **Ръст в постъпилите НОХД се отчита при: РС Раднево /с 24%/ и РС Гълъбово /с 3%/.**

Постъпили наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2018г.		2019г.		2020г.		2021г.		Пром. спр.2020 %	
	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3378	643	3548	644	3362	694	3315	631	-1%	-9%
Казанлък	1440	301	1412	306	1441	412	1445	386	-	-6%
Чирпан	477	135	481	144	528	137	427	107	-19%	-22%
Раднево	393	102	342	64	309	55	345	68	+12%	+24%
Гълъбово	311	80	317	80	264	68	221	70	-16%	+3%
Общо:	5999	1261	6100	1238	5904	1366	5753	1262	-3%	-8%

От постъпилите 1262 бр. НОХД в районните съдилища през 2021г. /2020г. – 1366 бр., 2019г. – 1238 бр., 2018г. – 1261 бр./, са прекратени и върнати за доразследване 21 бр. /2020г. – 34 бр., 2019г. – 37 бр., 2018г. – 29 бр./. Налице е намаление от 38% на върнатите за доразследване дела спрямо предходната година, като показателят е с най – добри стойност за последните четири години.

2. Свършени дела

През отчетната 2021 година в районните съдилища от региона са свършени дела, както следва: Свършените наказателни дела през 2021г. бележат ръст от 4% спрямо 2020г., намаление от 1% спрямо 2018г. и са на нивото на тези 2019г. Свършените НОХД през 2021г. бележат намаление спрямо 2020г. от 2%, увеличение спрямо 2019г. от 9% и увеличение спрямо 2018г. от 1%. През 2021г. при свършените граждански дела се наблюдава ръст спрямо 2020г. от 15%, спрямо 2018г. – ръст от 3% и спрямо 2019г. – намаление от 3%. Свършените изпълнителни дела през 2021г. са с 2% повече от тези през 2020г., със 7% повече спрямо 2019 и с 32% повече спрямо 2018г.

Свършени дела в районните съдилища

Вид дела	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Промяна спр. 2020г. %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	6075 1284	5983 1193	5736 1332	5991 1300	+4% -2%
2.граждански /общо/	12171	12902	10861	12469	+15 %
3.съдебно-изпълнителни	1425	1768	1853	1886	+2%
Общо: /т.1 + т.2/:	18246	18885	16597	18460	+11%

По отношение на свършените дела през 2021г. показателят “Действителна натовареност” /48.97/ бележи увеличение спрямо 2020г. /44.14/. “Натовареността по щат“ за 2021г. /41.58/ е също с по – високи стойности в сравнение с 2020г. /35.46/. С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Чирпан /62.67/, следван от РС Раднево /53.71/ и РС Казанлък /45.78/. По отношение на “действителната натовареност” с най – високи показатели за поредна година е РС Чирпан /62.67/, следван от РС Раднево /56.04/ и РС Казанлък /50.86/.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Свършени дела”

Районен съд	Общ брой свърш дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9389	21	46.95	37.26
Казанлък	5493	10	50.86	45.78
Чирпан	1504	2	62.67	62.67
Раднево	1289	2	56.04	53.71
Гълъбово	785	2	35.68	32.71
Окръг 2021г	18460	37	48.97	41.58
Окръг 2020г	16597	39	44.14	35.46

2.1 Свършени граждански дела в районните съдилища през 2021г.

Свършените граждански дела през 2021г. бележат увеличение спрямо 2020г. с 15%, спрямо 2018г. – с 3% и намаление спрямо 2019г. – с 3%. При всички районни съдилища се отчита увеличение в свършените граждански дела, както следва: РС Стара Загора – със 7%, РС Казанлък – с 25%, РС Чирпан – с 28%, РС Раднево – със 16% и при РС Гълъбово – с 5%.

Свършените граждански дела по районни съдилища

Районен съд	Свършени граждански дела				
	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Промяна спрямо 2020г. в %
Ст. Загора	6280	6849	5561	5977	+7%
Казанлък	3325	3561	3166	3973	+25%
Чирпан	959	938	812	1041	+28%
Раднево	890	880	796	927	+16%
Гълъбово	717	674	526	551	+5%
Общо:	12171	12902	10861	12469	+15%

Сред свършените граждански дела и през 2021г. с най – голямо дялово участие са делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК /Заповедни производства/. Най – висок е процентът за РС Казанлък /68%/ и РС Раднево /68%/, а най – нисък за РС Стара Загора /60%/. Средно 64% от свършените граждански дела в регион Стара Загора за 2021г. са “Заповедни производства

Свършени дела по чл. 410 и чл. 417 ГПК

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2021г.	% от общ бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2020г.	% изменение 2021г. спр. 2020г.
Стара Загора	5977	3557	60%	3236	+10%
Казанлък	3973	2704	68%	2049	+32%
Чирпан	1041	701	67%	589	+19%
Раднево	927	628	68%	541	+16%
Гълъбово	551	361	66%	387	-7%
Общо:	12469	7951	64%	6802	+17%

Увеличение в броя свършени “Заповедни производства” спрямо предходната година се отчита при почти всички районни съдилища, както следва: РС Стара Загора /с 10%/, РС Казанлък /с 32%/, РС Чирпан /с 19%/, РС Раднево /със 16%/. Единствено за РС Гълъбово е налице намаление от 7%.

По– голяма част от делата са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 90 %/, като особено добри са резултатите на РС Чирпан /94%/ и РС Раднево /94%/. Следва да се отбележи, че показателите на другите три районни съдилища са много близки: РС Гълъбово /91%/, РС Казанлък /90%/, и РС Стара Загора /88%/. Като цяло, по този показател стойностите на всички районни съдилища са много високи. За сравнение: през 2020г. средно 90% от делата са

свършени до 3 месеца от образуването им, като с най – добри показатели са били РС Чирпан /96%/ и РС Раднево 95%.

Свършени граждански дела до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	До 3 мес. от образ. им-2021г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2020г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5977	5258	88%	4858	87%
Казанлък	3973	3583	90%	2834	90%
Чирпан	1041	976	94%	778	96%
Раднево	927	874	94%	757	95%
Гълъбово	551	500	91%	492	94%
Общо:	12469	11191	90%	9719	90%

По отношение на свършените през 2021г. граждански дела **със съдебен акт по същество**, статистическите данни отчитат най – високи стойности през 2021г. за РС Казанлък /89%/ , РС Стара Загора /84%/ и РС Гълъбово /84%/. Средно 85% от свършените дела през 2021г. са приключили със съдебен акт по същество, като показателите на всички районни съдилища са много добри.

За сравнение през 2020г. 86% от приключилите дела са със съдебен акт по същество, като с най – добри показатели са били: РС Казанлък /88%/ и РС Стара Загора /86%/.

Свършени граждански дела със съдебен акт по същество

Районен съд	Бр.свърш. гр. дела	Със съд. акт по с-во 2021г.	% от общ бр. свърш. дела	Със съд. акт по с-во 2020г.	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	5977	5009	84%	4784	86%
Казанлък	3973	3534	89%	2782	88%
Чирпан	1041	838	81%	679	84%
Раднево	927	758	82%	648	81%
Гълъбово	551	462	84%	443	84%
Общо:	12469	10601	85%	9336	86%

2.2 Свършени наказателни дела в районните съдилища през 2021г.

През 2021г. са приключени 5991 бр. наказателни дела в т.ч. 1300 бр. НОХД /2020г. – 1332 бр., 2019г. – 1193 бр., 2018г. – 1284 бр./.

Общият брой свършени наказателни дела през 2021г. е с 4% повече спрямо 2020г., с 1% по – малък спрямо 2018г. и на нивото на свършените наказателни дела през 2019г.

В три районни съдилища свършените наказателни дела бележат увеличение спрямо 2020г. както следва: РС Стара Загора /с 3%/ , РС Казанлък /с 12%/ и РС Раднево /с 24%/ При РС Гълъбово се отчита намаление с 13%, както и при РС Чирпан - намаление с 8%.

Броят на свършените НОХД през 2021г. /1300 бр./ е с 2% по – малък спрямо 2020г. , с 9% по – голям в сравнение с 2019г. и с 1% по – голям в сравнение с 2018г.

Три районни съдилища бележат ръст в свършените НОХД, както следва: РС Казанлък /със 7%/ , РС Раднево /с 27%/ и РС Гълъбово /с 8%/ . РС Стара Загора отчита намаление от 7%, както и РС Чирпан – намаление от 18%.

Свършени наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2018г.		2019г.		2020г.		2021г.		Пром. спр.2020 %	
	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3463	659	3483	609	3311	696	3412	644	+3%	-7%
Казанлък	1437	300	1401	301	1363	384	1520	410	+12%	+7%
Чирпан	472	132	456	142	501	136	463	111	-8%	-18%
Раднево	398	109	346	68	291	51	362	65	+24%	+27%
Гълъбово	305	84	297	73	270	65	234	70	-13%	+8%
Общо:	6075	1284	5983	1193	5736	1332	5991	1300	+4 %	-2%

Голяма част от НОХД са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 84%/ , като особено добри са показателите на РС Чирпан /92%/ и РС Стара Загора /86%/.

Средно 84% от НОХД през 2020г. са свършени до 3 месеца от образуването им.

В съпоставка с 2020г. данните са следните: РС Стара Загора /2021г. – 86%, 2020г. – 83%/ , РС Казанлък /2021г. – 82%, 2020г. – 86%/ , РС Чирпан /2021г. – 92%, 2020г. – 90%/ , РС Раднево /2021г. – 83%, 2020г. – 92%/ и РС Гълъбово /2021г. – 71%, 2020г. – 62%/.

РС Стара Загора, РС Чирпан и РС Гълъбово отчитат ръст през 2021г. в този показател.

НОХД свършени до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр.свърш. НОХД	До 3 мес. от образ. им-2021г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2020г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	644	552	86%	577	83%
Казанлък	410	337	82%	330	86%
Чирпан	111	102	92%	123	90%
Раднево	65	54	83%	47	92%
Гълъбово	70	50	71%	40	62%
Общо:	1300	1095	84%	1117	84%

По отношение на свършените НОХД приключили с присъда /средно 27% от общия брой свършени НОХД/ данните за районните съдилища в региона са следните: с най-високи показатели е РС Раднево /37%. С най – ниски стойности е РС Чирпан – едва 24%. В съпоставка с 2020г. данните са следните: РС Стара Загора /2021г. – 26%, 2020г. – 30%/, РС Казанлък /2021г. – 28%, 2020г. – 25%/, РС Чирпан /2021г. – 24%, 2020г. – 20%/, РС Раднево /2021г. – 37%, 2020г. – 24%/ и РС Гълъбово /2021г. – 26%, 2020г. – 25%/. Само при РС Стара Загора се отчита намаление в процента постановени присъди.

НОХД приключили с присъда

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Приключили с присъда 2021г.	% спрямо общия брой свършени дела	Приключили с присъда 2020г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	644	166	26%	210	30%
Казанлък	410	115	28%	96	25%
Чирпан	111	27	24%	27	20%
Раднево	65	24	37%	12	24%
Гълъбово	70	18	26%	16	25%
Общо:	1300	350	27%	361	27%

За свършените НОХД със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/, които за съдебния окръг средно са 97%, данните са следните: С най – добри показатели през 2021г. са РС Стара Загора /99%/ и РС Казанлък /98%/ . Следва да се отбележи, че другите районни съдилища са също с много добри показатели: РС Раднево /94%/, РС Чирпан /94%/ и РС Гълъбово /92%/. Средно за окръга през 2021г. показателят е завишен спрямо този от 2020г, като ръст от два процента бележат РС Стара Загора и РС Казанлък.

НОХД приключили със съдебен акт по същество

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Със съдебен акт по с-во 2021г.	% спрямо общия брой свършени дела	Със съдебен акт по с-во 2020г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	644	635	99%	674	97%
Казанлък	410	401	98%	369	96%
Чирпан	111	104	94%	131	96%
Раднево	65	61	94%	50	98%
Гълъбово	70	64	92%	60	92%
Общо:	1300	1265	97%	1284	96%

Показателен е фактът, че през 2021г. /както и през 2020г. , 2019г. и 2018г./ **повече от половината НОХД** във всички районни съдилища са приключили **със споразумение**. Тенденцията за **големия брой на сключваните споразумения, както на досъдебна, така и в съдебна фаза е особено добре изразена през последните години.**

Това води до по–бързо приключване на делото с краен и окончателен съдебен акт, който е по–стабилен, тъй като представлява постигнато съгласие на всички страни, относно виновността на дееца, вида и размера на наказанието, което следва да му бъде наложено, като същевременно и определението, с което е одобрено споразумението, е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Приключването на делата със споразумение е един от добрите варианти за приключване на дела от общ характер, доколкото в този случай всички страни по делото са съгласни с така постигнатото споразумение и с неговите последици, като са приели, че изцяло са постигнати техните цели и са удовлетворени интересите както на правосъдието, така и на пострадалите от престъплението, а същевременно и виновният за престъплението е наказан.

Ето защо и без съмнение, фактът на **големия брой на постигнатите споразумения по дела от общ характер е в полза и интерес на страните в процеса, а така също и на обществото, доколкото освен индивидуална превенция, наказанието има и генерална такава и създава убеждение в обществото, че виновните лица няма да останат ненаказани и ще понесат наказателна отговорност.** Не на последно място е и обстоятелството, че се спестява и време, и финансови ресурси.

3. Качество на правораздаване

3.1 По гражданските дела

Като въззивна инстанция през 2021г. делата за разглеждане в Старозагорския окръжен съд са общо **1123 бр.** /2020г. – 1249 бр., 2019г. – 1278 бр., 2018г. – 1074 бр./, в т.ч. вгрд – **714 бр.** /2020г. – 735 бр., 2019г. – 793 бр., 2018г. – 765 бр./, вчгрд – **409 бр.**/2020г. – 514 бр., 2019г. – 484 бр., 2018г. – 309 бр./.

От тях са свършени общо **994 бр.** или **89 %** от делата за разглеждане /2020г. – 1065 бр. или 85%, 2019г. – 1125 бр. или 88%, 2018г. – 932 бр. или 87%./, от които вгрд – **607 бр.** /2020г. – 580 бр., 2019г. – 667 бр., 2018г. – 640 бр./, вчгрд – **387 бр.** /2020г – 485 бр., 2019г. – 458 бр., 2018г. – 292 бр./.
Несвършените въззивни дела в края на отчетния период са общо 129 бр. /2020г. – 184 бр., 2019г. – 153 бр., 2018г. – 142 бр./, в т. ч. вгрд. – **107 бр.** и вчгрд – **22 бр.**

Анализираните данни сочат, че **броят на гражданските дела за разглеждане в ОС Стара Загора като въззивна инстанция отбелязва намаление спрямо последните две години. Висок е процентът на свършените въззивни граждански дела спрямо общия брой дела за разглеждане: 2021г. – 89%, 2020г. – 85%, 2019г. – 88%, 2018г. – 87%,** респективно малък броят на останалите висящи в края на отчетния период. Отчита се намаление от **30% спрямо 2020г. и същевременно най – малък брой висящи дела в разглеждания четиригодишен период.**

През 2021г. бележи ръст от **5% броят на обжалваните решения,** респективно свършени въззивни граждански дела. **Ръст се отчита:** в РС Казанлък /с 3%/., РС Раднево /със 65%/., РС Чирпан /с 54%/ и РС Гълъбово /със 60%/ **Незначително намаление от 1% се отчита само в РС Стара Загора.**

Брой свършени въззивни граждански дела за периода 2018г. – 2021г.

Районен съд	Общ брой свършени в.гр.д. 2018г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2019г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2020г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2021г.	% изменение спрямо 2020г
Ст. Загора	439	440	414	408	-1%
Казанлък	143	157	117	120	+3%
Раднево	23	22	26	43	+65%
Чирпан	23	19	13	20	+54%
Гълъбово	12	29	10	16	+60%
Общо:	640	667	580	607	+5%

От свършените през 2021г. **607 бр. в.гр.д., при 363 бр. или 60% решението е оставено в сила** /2020г. – 356 бр. или 61%, 2019г. – 463 бр. или

69%, 2018г. – 427 бр. или 67%/. Налице е намаление на потвърдените решения спрямо предходната 2020 г. с 1 пункт. Същевременно процентът е най – нисък за разглеждания четиригодишен период. На нивото на 2020г. е процентът на изцяло отменените /обезсилени/ решения: 2021г. – 14%, 2020г. – 14%, 2019г. – 9%, 2018г. – 11%. Ръст бележи и процентът на прекратените дела: 2021г. – 15%, 2020г. – 13%, 2019г. – 12%, 2018г. – 11%.

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
за периода 2018г. – 2021г.**

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. обезсилено	Делото прекр.
2018г.	640	427	67%	75	59	10	69
2019г.	667	463	69%	62	56	7	79
2020г.	580	356	61%	65	75	7	77
2021г.	607	363	60%	68	80	4	92

По съдилища данните за качеството на въззивно обжалваните решения изглеждат така: РС Стара Загора – 61%, РС Казанлък – 54%, РС Чирпан – 35%, РС Раднево – 74%, РС Гълъбово – 69%. **С най – добър показател е РС Раднево. От 43 бр. свършени дела: 32 бр. са потвърдени, 3 бр. изменени, 4 бр. отменени и 4 бр. прекратени.** Трябва да се има предвид, че броят на обжалваните решения на РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово е по – малък и дори един брой дело в повече /по – малко/, може да промени съществено процента нагоре /надолу/. С добри показатели са и РС Гълъбово /69%/ и РС Стара Загора /61%/.

**Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела
през 2021г. по районни съдилища**

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. Обезсилено	Делото прекр.
Ст.Загора	408	248	61%	47	46	2	65
Казанлък	120	65	54%	14	20	2	19
Чирпан	20	7	35%	4	7		2
Раднево	43	32	74%	3	4		4
Гълъбово	16	11	69%		3		2
Общо:	607	363	60%	68	80	4	92

През 2021г. в ОС Стара Загора са разгледани **387 бр. частни жалби**, в които се включват и определения и разпореждания по движението на гражданските и търговските дела, а не само съдебни актове по същество /2020г. – 485 бр., 2019г. – 466 бр., 2018г. – 292 бр./.

Брой свършени въззивни частни граждански дела

Районен съд	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2018г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2019г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2020г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2021г.	% изменение спрямо 2020г
Ст. Загора	148	337	333	223	-33%
Казанлък	71	70	65	62	- 5%
Раднево	15	22	30	34	+13%
Чирпан	32	23	29	33	+14%
Гълъбово	26	13	28	35	+25%
Общо:	292	466	485	387	-20%

Увеличен е броят на обжалваните определения и разпореждания, респективно броят на свършените въззивни частни граждански дела в РС Раднево /с 13%/, в РС Чирпан /с 14%/ и в РС Гълъбово /с 25%/. Намаление се отчита в РС Стара Загора /с 33%/ и в РС Казанлък /с 5%/. Средно през 2021г. с **20%** е намалял броят на свършените в.ч.гр.д. **прямо 2020г.**

От свършените **387 бр. в.ч.гр.д. 219 бр. или 57%** са потвърдени /2020г. – 295 бр., или 61%, 2019г. – 301 бр. или 65%, 2018г. – 157 бр. или 54%/. През 2021г. се отчита намаление на показателя с **4 пункта** спрямо предходната година. Расте броят /процентът/ на отменените дела – **26%** през 2021г., 24% пре 2020г., 21% през 2019г., 28% през 2018г. Ръст спрямо предходната година се отчита в броя прекратени дела – **10%** през 2021г. /2020г. – 8%, 2019г.- 13%, 2018г. – 15 %/.

Качество на въззивно обжалвани определения по гр.дела 2018г. – 2021г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2018	292	157	54%	82	9	44
2019	466	301	65%	97	8	60
2020	485	295	61%	117	36	37
2021	387	219	57%	100	28	40

3.2 По наказателните дела

През 2021г. в Окръжен съд Стара Загора делата за разглеждане /т.е. останали несвършени дела в края на 2020г. и постъпили през 2021г./ са **316 бр. въззивни дела**. От тях са приключени **254 бр. въззивни дела** /в т.ч. 77 бр. ВНОХД, 17 бр. ВНЧХД, 11 бр. ВАНД и 149 бр. ВЧНД/.

Потвърдени са присъди /решения/ по **77 бр. дела**, изменени присъди /решения/ – по **7 бр. дела**, отменени присъди /решения/ – по **10 бр. дела**, отменени с произнасяне на нова присъда /решение/ – **5 бр. наказателни дела** и прекратени – **6 бр. дела**.

Цитираните данни сочат, че броят на въззивните дела за разглеждане през 2021г. /316 бр./ бележат лек ръст /2020г. – 293 бр., 2019г. – 351 бр., 2018г. – 331 бр./.

Броят на свършените въззивни наказателни дела през 2021г. /254 бр./ бележи увеличение от **2%** спрямо 2020г. и намаление съответно от **28%** спрямо 2019г. и от **3%** спрямо 2018г. /2020г. – 249 бр., 2019г. – 351 бр., 2018г. – 263 бр./.

С **5%** като цяло е увеличен броят на свършените ВНОХД и ВНЧХД /94 бр./ в ОС Стара Загора през 2021г. За четири районни съдилища данните за 2021г. показват увеличение в броя обжалвани присъди както следва: РС Казанлък /със 67%/ и РС Чирпан /с 33%/. Намаление се отчита в РС Стара Загора /със 7%/, в РС Гълъбово /с 33%/ и РС Раднево. Трябва да се има предвид малкия брой обжалвани дела за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово, респективно голямата промяна в процентно изражение спрямо предходната година.

Брой свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2018г. – 2021г.

Районен съд	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2018г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2019г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2020г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2021г.	% изменение спрямо 2020г
Ст. Загора	60	66	57	53	-7%
Казанлък	14	29	18	30	+67%
Раднево	9	8	5	1	5 пъти↓
Чирпан	5	4	3	4	+33%
Гълъбово	3	5	6	4	-33%
Ямбол				1	-
Харманли				1	-
Общо:	91	112	89	94	+5%

През 2021г. се наблюдава увеличение в броя на потвърдените присъди спрямо общия брой свършени дела – **72%** /2020г. – 61%, 2019г. – 67%, 2018г. – 58%/ – стойност най – висока за целия четиригодишен период.

Намалява процентът на изцяло отменените присъди – 15% /2020г. – 20%, 2019г. – 15%, 2018г. – 24%/. **Изменените присъди са 8% /2020г. – 16%, 2019г. – 10%, 2018г. – 14%/** от общия брой свършени дела, а прекратените дела – 5% /2020г. – 3%, 2019г. – 8%, 2018г. – 3%/.

Като цяло 2021г. се отличава със завишено качество на правораздаване.

Качество на свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2018г. – 2021г.

Година	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
2018г.	91	53	58%	13	17	5	3
2019г.	112	75	67%	11	15	2	9
2020г.	89	54	61%	14	10	8	3
2021г.	94	68	72%	7	9	5	5

По съдилища данните, визиращи качеството на правораздаване /потвърдени съдебни актове/, са следните: РС Стара Загора – 77%, РС Казанлък – 60%, РС Раднево – 100%, РС Чирпан – 50%, РС Гълъбово – 100%.

С много добри показатели през 2021г. е РС Стара Загора . При 53 бр. свършени дела: за 41 бр. – присъдата е потвърдена, за 3 бр. – присъдата изменена, за 6 бр. – присъдата отменена изцяло и делото върнато за ново разглеждане, за 1 бр. – присъдата отменена изцяло с произнасяне на нова присъда и за 2 бр. – делото прекратено. Поради малкия брой обжалвани присъди, данните за качество на правораздаване за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово са несъпоставими с тези за РС Казанлък и РС Стара Загора.

Качество на свършените ВНОХД и ВНЧХД през 2021г. по районни съдилища

Районен съд	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш. дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
Ст.Загора	53	41	77%	3	6	1	2
Казанлък	30	18	60%	4	2	4	2
Раднево	1	1	100%				
Чирпан	4	2	50%		1		1
Гълъбово	4	4	100%				
Ямбол	1	1	100%				
Харманли	1	1	100%				
Общо:	94	68	72%	7	9	5	5

През 2021г. са приключили **5 бр.** въззивни дела с произнасяне на нова присъда, в т.ч. **4 бр. оправдателна присъда.** Причините за постановвяване на **оправдателни присъди – 8 бр.** за анализирания четиригодишен период от въззивният съд са идентични с тези при първоинстанционния съд:

Оправдателни присъди, произнесени на въззивна инстанция

Общ брой произнесени нови присъди	2018г.		2019г.		2020г.		2021г.	
	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД
Бр.нови присъди	4	1	1	1	6	2	3	2
Бр. оправд.прис.	-	-	-	1	2	1	3	1

През 2021г. са свършени **11 бр. ВАНД.** **82%** от обжалваните решения са потвърдени, при 9% – решението е изменено и 9% - делото е прекратено. През 2021г. е намален процентът на потвърдени решения **/82%/.**

Трябва да се отчете обаче и ниския брой постъпили **/респективно/** разгледани ВАНД.

Качество на свършените ВАНД за периода 2018г. – 2021г.

Година	Брой свърш. дела	Решение потвърд.	% от бр. свърш. дела	Решение изменено	Решението отмен. Изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова решение	
2018г.	14	11	79%	2	-	1	-
2019г.	13	9	69%	1	1	1	1
2020г.	7	6	86%	1			
2021г.	11	9	82%		1		1

През 2021г. в ОС Стара Загора са разгледани **149 бр. частни жалби и протести – с 3% по – малко спрямо 2020г.**

Само за РС Стара Загора се отчита незначителен ръст от 2% в броя обжалвани определения **/разпореждания/.** За РС Казанлък е налице намаление от 19%.

Поради малкия брой обжалвани определения **/разпореждания/** за РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово измененията в процентно изражение спрямо предходната година са значителни и несъпоставими с тези за РС Стара Загора и РС Казанлък.

Брой свършени ВЧНД за периода 2018г. – 2021г.

Районен съд	Общ брой свършени ВЧНД- 2018г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2019г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2020г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2021г.	% изменение спрямо 2020г.
Ст. Загора	111	131	103	105	+2%
Казанлък	22	36	32	26	-19%
Раднево	9	10	9	4	2.25 пъти↓
Чирпан	9	6	3	8	2.66 пъти↑
Гълъбово	7	10	6	6	-
Общо:	158	193	153	149	-3%

По отношение на качеството на свършените ВЧНД: потвърдени през 2021г. са 78% от обжалваните определения и разпореждания /2020г. – 75%, 2019г. – 75%, 2018г. – 73%/ - най – висок процент за разглеждания четиригодишен период. Процентът на изцяло отменените определения и разпореждания за 2021г. е 17%, /2020г. – 19%, 2019г. – 15%, 2018г. – 18%/ . 2% от обжалваните определения и разпореждания са изменени, а 3% - прекратени.

Качество на свършените ВЧНД за периода 2018г. – 2021г.

Година	Общ брой свърш в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свърш.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2018г.	158	115	73%	28	5	10
2019г.	193	145	75%	30	9	9
2020г.	153	114	75%	29	3	7
2021г.	149	116	78%	25	3	5

4. Съдебно – изпълнителна служба

Съдебно–изпълнителното производство е с особена значимост, поради обстоятелството, че то се явява частта, с която завършва съдебното производство. Тук интересът почти винаги е голям и всичко това създава голямо напрежение и често конфликтност във взаимоотношенията между съдия–изпълнителите със страните по изпълнителното дело.

Изводи:

а/ Постъпилите изпълнителни дела през 2021г. – общо 2066 бр. са със 75% повече в сравнение с 2020г. /1423 бр./

б/ Свършените изпълнителни дела през 2021г. – общо 1886 бр. са с 2% повече в сравнение с 2020г. /1853 бр./

в/ Увеличен /с 2%/ е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. – 8773 бр. /2020г. – 8593 бр./

г/ Качеството на работата на съдебно – изпълнителните служби е много добра, тъй като минимален брой от обжалваните действия на съдия–изпълнителя са уважени.

Постъпили и свършени изпълнителни дела

Година	Съд	Несвършени дела в началото на отчетната година	Постъпили дела през годината	Свършени дела през годината	Останали несвършени дела в края на отчетната година
ОБЩО:		9544	1609	2230	8923
2018г.	СРС	2905	1020	920	3005
	КРС	3982	344	203	4123
	РРС	689	126	112	703
	ЧРС	1016	199	75	1140
	ГРС	331	84	115	300
ОБЩО:		8923	1773	1425	9271
2019г.	СРС	3005	713	975	2743
	КРС	4123	454	372	4205
	РРС	703	114	183	634
	ЧРС	1140	171	178	1133
	ГРС	300	68	60	308
ОБЩО:		9271	1520	1768	9023
2020г.	СРС	2743	787	849	2681
	КРС	4205	274	336	4143
	РРС	634	113	471	276
	ЧРС	1133	212	184	1161
	ГРС	308	37	13	332
ОБЩО:		9023	1423	1853	8593
2021г.	СРС	2681	775	983	2473
	КРС	4143	416	321	4238
	РРС	276	330	295	311
	ЧРС	1161	462	167	1456
	ГРС	332	83	120	295
ОБЩО:		8593	2066	1886	8773

Крчка в създаването на съвременен софтуер и изграждане на единна база данни беше направена с промените в ЗСВ /ДВ 86-2020г./, както и създаване на нов раздел IV “Информационна система за съдебно изпълнение“. Това е крайно необходимо при сегашната смесена система на съдебното изпълнение за по – добро взаимодействие с частните съдебни изпълнители от съдебният район и осигуряване на бързина и ефективност при изпълнение на съдебните актове.

Събраните суми по изпълнителни дела през 2021г. – 1 687 222.80 лв. са с 54% повече от тези през 2020г. : 1 092 815.80 лв.

За СРС –	627 690.00 лв.
За КРС –	378 999.00 лв.
За РРС –	463 313.80 лв.
За ЧРС –	109 872.00 лв.
За ГРС –	107 348.00 лв.
Общо:	1 687 222.80 лв.

5. Служба по вписванията

През 2021г. в службата по вписванията към РС Стара Загора са разгледани и вписани общо 15137 акта – с 22% повече от тези през 2020г. /2020г. – 12433 акта, 2019г. – 13570 акта, 2018г. – 13222 акта/. В службата по вписвания при РС Казанлък през 2021г. са разгледани и вписани 9263 акта – с 29% повече от тези през 2020г. /през 2020г. – 7182 акта, през 2019г. – 8369 акта, през 2018г. – 8220 акта/. В РС Чирпан през 2021г. е налице увеличение от 29% спрямо 2020г. на вписванията – 5090 бр. През 2020г. са разгледани и вписани 3945 акта. През 2019г. са разгледани и вписани 4545 акта. През 2018г. са разгледани и вписани 3351 акта. В РС Раднево през 2021г. са извършени 2237 вписвания - на нивото на тези от 2020г. /2020г. – 2235 акта, 2019г. – 2111 акта, 2018г. – 1950 акта. В РС Гълъбово през 2021г. са разгледани и вписани общо 1015 акта – с 5% по – малко от тези през 2020г. /2020г. – 1064 акта, 2019г. – 1217 акта, 2018г. – 1829 акта/

Освен с пряката си дейност – вписване на подлежащи на вписване актове – съдиите по вписванията през годината бяха ангажирани и с изготвянето на множество справки за други държавни органи, банки, граждани, справки по граждански и наказателни дела.

В заключение ще отбележа, че през отчетната година се запазва тенденцията за добра работа на съдиите по вписванията и следва да се даде много добра оценка.

6. Бюро “Съдимост”

В бюро “Съдимост” към РС Стара Загора през 2021г. са издадени общо 25377 броя свидетелства за съдимост и справки – с 8% повече спрямо предходната година /2020г. – 23616 бр., 2019г. – 21913 бр., 2018г. – 23948 бр./ **В РС Гълъбово през 2021г. са издадени 1057 бр. – намаление от 3% /2020г. – 1090 бр., 2019г. – 1750 бр., 2018г. – 1834 бр./ свидетелства за съдимост и 456 бр. – увеличение от 3% /2020г. – 442 бр., 2019г. – 335 бр., 2018г. – 399 бр./ справки за съдимост, получени са и са обработени 59 бр. /2020г. – 62 бр., 2019г. – 66 бр., 2018г. – 84 бр./ бюлетини за съдимост. В РС Чирпан през 2021г. са издадени общо 3721 бр. справки за други съдилища, МВР и Прокуратури и свидетелства за съдимост на граждани – ръст от 2% спрямо предходната година /2020г. – 3657 бр., 2019г. – 4371 бр., 2018г. – 4780 бр./.** **През отчетния период в РС Раднево са издадени 1657 бр. /увеличение от 25%/ свидетелства за съдимост и 596 бр. /увеличение от 26%/ справки за съдимост /2020г. – 1331 бр. свидетелства за съдимост и 472 справки за съдимост 2019г. – 3019 бр. свидетелства за съдимост и 491 справки за съдимост 2018г. – 2882 бр. свидетелства за съдимост и 518 справки за съдимост/. В отчетния доклад на РС Казанлък липсват конкретни данни за дейността на бюро съдимост.**

През изминалата година не са допуснати никакви забавяния при издаването на свидетелствата и справките за съдимост, а така също и при въвеждането на бюлетините за съдимост, поради което **служителите следва да получат много добра оценка за работата си.**

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

В ОС Стара Загора работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Същевременно не е възможно очакване на подобряване на качеството на съдебните дейности без интензивно и постоянно обучение за поддържане и усъвършенстване на нивото на компетентност и квалификация на кадрите. Това ниво трябва да се доусъвършенства и надгражда, за да отговаря на очакванията на обществото и динамично променящото се национално и общностно законодателство.

Считам, че обученията, организирани от НИП – пряко насочени към материята, представляваща интерес за съдиите от окръжните съдилища, са все още изключително недостатъчни, въпреки безспорната необходимост от организиране на такива в по-голям обем и обхват по материя, с оглед подобряване качеството на работа. Ограниченият брой обучения, съответно броя на участващите в тях, водят практически до невъзможност за пълноценно обучение на магистратите от ОС Стара Загора.

Идентично е положението и за съдебните служители на съда. На служителите трябва да се има доверие, както да се включват в процесите по вземане на решенията, така и да бъдат стимулирани да вземат решения в рамките на своята компетентност.

Добре би било да се организират повече обучения с практическа насоченост, обучения за служители с ръководни функции, съвместни обучения за съдебните администратори и главните счетоводители, както и обучения за съдебните служители от общата администрация.

2020г. и 2021г. бяха особени и трудни години, трябваше да работим в пандемична обстановка, да се спазват много правила за безопасна работа. С оглед ситуацията участието на съдии и служители в обучителни семинари бе сведено до минимум.

През 2021 г. съдии и съдебни служители са преминали обучения по следните теми:

Ваня Иванова	Участие в обучение „Комуникационна компетентност в съдебната система – дистанционна и присъствена форма
Съдия Христо Симитчиев	Участие в обучение „Автотехнически експертизи“
Съдиите: Даниела Телбизова, Димитър Христов, Ива Стефанова и Христо Симитчиев	Участие в „Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд – Пловдив“
Съдиите: Даниела Телбизова, Ива Стефанова и Атанас Атанасов	Участие в обучение за работа с ЕИСС
Съдебните служители: Боряна Георгиева, Стойка Нанева и Красимира Цонева	Участие в обучение за работа с ЕИСС
Ралица Матева	Участие в обучение на тема „Защита на личните данни“

VII. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА РЕШЕНИЕ

1. Относно Закон за изменение и допълнение на ГПК /ДВ 110 –29.12.2020 в сила от 30.06.2021г./

Продължаването на реформата на съдебната система е безусловно свързано с въвеждането на електронното правосъдие. В процесуалните закони следва да намерят място основните правни норми, регулиращи правилата за упражняване на процесуални права в електронна форма.

Необходимостта от законодателни промени в процесуалните закони в тази насока се обуславя и от факта, че предстои въвеждането на единната информационна система на съдилищата, както и функционалностите на единния портал за електронно правосъдие. Единният портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) предоставя възможност да се извършват процесуални действия в електронна форма и да се изготвят електронни съдебни дела. Електронните съдебни дела позволяват на страните и да преглеждат електронните копия на техните съдебни дела, както и да копират като незаверени преписи отделни документи, съдържащи се в делото. Порталът е достъпен за лица, които имат личен потребителски профил, създаден след първоначална регистрация. Единният портал за електронно правосъдие предоставя възможност на участниците в съдебното производство да получават електронни съобщения, призовки и книжа, включително да бъдат уведомявани за определени процесуални действия.

С промените, предвидени в ГПК, са регламентирани:

• Правила за връчване на съобщения и призовки на електронен адрес:

Предложената уредба предвижда, че връчването на актове на съда може да се извършва на избран от страната електронен адрес за връчване:

– чрез единния портал за електронно правосъдие;
– чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година .

С промените в ГПК е предвидено, че връчването на кредитни и финансови институции, включително тези, извършващи събиране на вземания срещу потребители, на застрахователни и презастрахователни дружества и на търговци, които извършват доставка на енергия, газ, или предоставяне на пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги, на нотариуси и частни съдебни изпълнители, държавни учреждения и общини се извършва само на електронен адрес. Обичайно повечето от тези лица ползват електронен подпис, осъществяват кореспонденцията си с

Националната агенция по приходите по електронен път и имат опит, поради което за тях няма проблем да кореспондират така и със съдилищата.

Връчването на адвокат се извършва чрез единния портал за електронно правосъдие, или на всяко място, където той се намира по служба извън неговата кантора. За да се гарантира връчването чрез ЕПЕП е предвидено и задължение за адвоката да се регистрира и да поддържа профил в Единния портал за електронно правосъдие по чл. 360в от Закона за съдебната власт и в информационна система за сигурно електронно връчване по чл. 20, т. 1, буква „а“ от Закона за електронното управление.

Въвежда се задължение за ищеца да посочва в исковата молба и електронен адрес, както и задължение за ответника в отговора на исковата молба да посочва електронен адрес, в случай че имат такива. Уточнено е как текат сроковете при връчването по електронен път. Гражданите могат да упражняват процесуалните си права до края на двадесет и четвъртия час на съответния ден, а не до края на работния ден на съда.

• Предвидена е възможност за заплащане на такси и други задължения към съда по електронен път:

В случай че искането за защита и съдействие е извършено в електронна форма съгласно чл. 102е в ЕПЕП, дължимата държавна такса се намалява с 15 на сто. При оттегляне на съгласието за връчване по този начин разликата до пълния размер на дължимата държавна такса се донася от ищеца в едноседмичен срок. Намаляването на дължимата държавна такса ще мотивира страните да изберат този начин на извършване на процесуални действия в електронна форма, което значително ще ускори въвеждането на електронното правосъдие.

• Извършването на процесуални действия в електронна форма са уредени в нова глава единадесета „а“ на ГПК „Процесуални действия и актове в електронна форма“:

Предвидено е съдът да издава актове и да извършва всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма, освен ако поради естеството им това е невъзможно или по силата на закон е предвидено извършването им по друг начин. Дефинирано е понятието „процесуални действия в електронна форма“.

Създадено е задължение за съдилищата да разгласяват по разбираем и достъпен начин възможността на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма, включително чрез единния портал за електронно правосъдие. Те трябва да осигурят свободно и безплатно подробна информация на гражданите относно възможността да се извършват процесуални действия в електронна форма, включително на видни места в сградите им.

Съдилищата трябва да осигурят възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин и доколкото е технологично възможно – в удобен диалогов режим, включително за лица с увреждания. Създадено е и задължение за предоставяне на информация по електронен път за текущото състояние на съответното производство, за да могат гражданите да следят на каква фаза е производството.

Идентификацията на лицата, подаващи електронни изявления, се извършва по реда на Закона за електронната идентификация или чрез средствата за електронна идентификация, издадени в друга държава членка, които отговарят на условията по чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

Авторството се установява посредством квалифициран електронен подпис, когато законът предвижда писмена форма за извършването на електронни изявления до съда и изискване за подпис.

Когато електронните изявления до съда се подават от пълномощник, към изявлението се представя електронен образ на пълномощното, снет със съответното устройство, освен ако упълномощаването не се извършва от страната по електронен път.

Документ за внесени държавни такси и разноски не се представя, когато законът изисква това, ако са заплатени по електронен път в процеса на подаването на изявлението.

Към електронни изявления преписи за страните не се представят, когато законът изисква представянето им за писмени изявления, с които се упражняват процесуални права – искиви молби, заявления и др. Предвидено е задължение за съда да възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител и след заверка от служител на съда – да ги изпраща на участниците в производството, които не са заявили, че желаят да получават електронни изявления от съда или не са задължени да получават такива.

В отделните производства – изпълнителни и заповедни, са отразени онези специфики, които да позволяват издаването на изпълнителен лист и заповед за изпълнение в електронна форма чрез обявяване на актовете и извършване на електронни отбелязвания в електронното дело.

• Създаването на легална дефиниция на понятието “електронен адрес“:

Съгласно предвидената дефиниция “електронен адрес“ е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни заявления, съобщения,

призовки и книжа от съдилищата, адрес на квалифицирана електронна поща, както и адрес на електронна поща.

2. Относно промените в НПК

/ДВ 110 – 29.12.2020г. в сила от 30.06.2021г./

В преходните и заключителни разпоредби в § 35 на ЗИД ГПК от 29.12.2020г. са регламентирани съответните промени в НПК, направени в ДВ 110 от 29.12.2020г.

• Изготвянето на съдебните актове в електронна форма:

Предвидено е съдебните актове да се изготвят като електронен документ в единната информационна система на съдилищата и да се подписват с квалифициран електронен подпис.

• Упражняването на процесуални права и извършването на процесуални действия в електронна форма от страните:

Предвижда се пострадалият, частният обвинител, частният тъжител, гражданският ищец, гражданският ответник, както и защитникът да могат да правят искания, бележки и възражения, както и да могат да обжалват актовете на съда по електронен път.

• Правилата за провеждане на видеоконферентни съдебни заседания при вземане на мярка за неотклонение задържане под стража в досъдебното производство:

Правилата се създават с оглед на необходимостта от осигуряване на физическа и социална изолация на обвиняемия и неговия защитник, съдебния състав и прокурора **в отговор на новите реалности за предпазване и преодоляване на пандемията, както и в случаите на обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия или други форсмажорни обстоятелства**, или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, като в тези случаи самоличността на обвиняемия се удостоверява от началника на затвора, началника на ареста или определен от тях служител. Видеоконференцията се осъществява в електронна среда при спазване на технологичните изисквания, установени в Закона за съдебната власт и подзаконовите нормативни актове.

Решение № 13/5.10.2021 г. на КС по к. д. № 12/2021 г. с докладчик съдията Павлина Панова: “Обявява за противоконституционна разпоредбата на чл. 64, ал. 2, изречение второ от Наказателно–процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г.; посл. изм., бр. 80 от 24.09.2021 г.)”, а именно: “При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, обвиняемият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи

самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или от определен от тях служител“.

• Правилата за призоваване и уведомяване на пострадалия за хода на наказателното производство:

Създадена е възможност за органа, който образува досъдебното производство, да уведомява пострадалия за това, ако той е посочил освен адрес за призоваване в страната, и електронен адрес.

• Правилата за връчване на призовки, съобщения и книжа в съдебната фаза на наказателния процес:

Основен принцип в системата за електронно призоваване е принципът на доброволност от страна на участниците в процеса: те следва да изразят своето съгласие за получаване на призовки, съобщения и книжа по електронен път, като съгласието може да бъде оттеглено по всяко време. Връчването може да се осъществи чрез електронен адрес за връчване в ЕПЕП, като се удостоверява с копие от електронния запис от информационната система на портала, подпечатано с квалифициран електронен времеви печат на съда и с удостоверение точното време на всяко действие в системата чрез електронен квалифициран времеви печат. При връчване чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща – с електронните записи за връчването, създадени от квалифицирания доставчик на удостоверителни услуги. Те се смятат за връчени с изтеглянето им. Потвърждаване на получаването не се изисква. Електронната идентификация на лицето се извършва по ред, определен в Закона за съдебната власт.

В съдебната фаза по идентичен начин е уредено и връчването на призовки, съобщения и книжа на пострадалия от престъплението, ощетеното юридическо лице, частния тъжител, частния обвинител, гражданския ищец, гражданския ответник и техните повереници, както и на свидетел, вещо лице, преводач, тълковник или специалист –технически помощник. Връчването може да се осъществи чрез електронен адрес за връчване в ЕПЕП, чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, или чрез адрес на електронна поща.

• Правилата за изпращане на съобщение за извършено престъпление:

Създадена е уредба за изпращането на съобщение за извършено престъпление и по електронен път, ако е подписано с квалифициран електронен подпис при спазване на изискванията на закона. Със съобщението лицето има възможност да изрази своето съгласие да бъде призовавано и да получава съобщения на посочения от него електронен адрес.

• Правила за провеждане на видеоконферентни съдебни заседания при произнасяне по мярката и другите мерки за процесуална принуда в съдебното производство:

Предвидена е възможност при обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или по писмено искане на подсъдимия и неговия защитник и по преценка на съда подсъдимият да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или определен от него служител. По този начин трайно и за в бъдеще ще бъде уредена работата на органите на съдебната власт, включително в кризисни условия, независимо от какъв извънреден характер са същите.

Аналогично: Решение № 13/5.10.2021 г. на КС по к. д. № 12/2021 г. с докладчик съдията Павлина Панова: “Обявява за противоконституционна разпоредбата на чл. 64, ал. 2, изречение второ от Наказателно–процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г.; посл. изм., бр. 80 от 24.09.2021 г.).“

• Създаване на легална дефиниция на понятието “електронен адрес“:

Съгласно предвидената дефиниция “електронен адрес“ е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни изявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, адрес на квалифицирана електронна поща, както и адрес на електронна поща.

**3. Относно промените в Закона за здравето
/ДВ 110 – 29.12.2020г. в сила от 30.06.2021г./**

В преходните и заключителни разпоредби в § 36 на ЗИД ГПК от 29.12.2020г. са регламентирани съответните промени в Закона за здравето, направени в ДВ 110 от 29.12.2020г.

Практиката на работа по случаи, при които е налице необходимост от настаняване на лица с психични разстройства на задължително лечение, показва затруднения във връзка с изискването на разпоредбата на чл. 158, ал. 5 за осигуряване в съдебното заседание на личното присъствие на лицето, чието настаняване се иска. Превеждането на лица, които са на стационарно лечение, е свързано с тяхното транспортиране от лечебното заведение до съда, за което следва да се осигури специализиран транспорт и да се отделят санитарни. Голям брой от лицата са във фаза на обостряне, като представляват потенциална опасност не само за лекарите психиатри, но и за трети лица при контактите им с тях.

С промените в ЗЗ се предвижда възможност лицето, чието настаняване се иска, да може да участва в делото и чрез видеоконференция. Това ще се извършва единствено когато здравословното състояние на лицето не позволява да се яви в съдебното заседание, както и при обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия или други форсмажорни обстоятелства. Следователно въведената възможност за участие на лицата в делото и чрез видеоконференция представлява допълнителна гаранция за защита на техните права и законни интереси.

4. Относно ЗИД на Закона за мерките срещу изпиране на пари – ДВ 7/26.01.2021г. и ДВ 21/12.03.2021г.

Със закона за мерките срещу изпирането на пари са въведени изисквания и задължения към определени субекти, изброени в чл. 4, които увеличават административната тежест на засегнатите лица и въвеждат сериозни санкции за неизпълнението им.

Със закона се въвеждат в националното законодателство и измененията на Директива (ЕС) 2015/849, направени с Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019г. за изменение на Директива 2009/138/ЕО, относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС, относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Измененията са свързани с новата роля на Европейския банков орган при предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Направени са редакции на действащи текстове на ЗМИП, които имат за цел конкретизиране и изясняване на въпроси, възникнали в периода от приемане на закона до настоящия момент, както и редакции, имащи за цел предвиждане на изрична правна възможност за сключване на писмени споразумения за сътрудничество и обмен на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентни органи за надзор в държавите членки. Предвидени са и промени в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и в Закона за Комисията за финансов надзор, които се налагат във връзка с отпадането на определени категории субекти от чл. 4 на ЗМИП.

Направените промени ще доведат до намаляване на административната тежест за категориите лица, които ще отпаднат от кръга на задължените субекти, и до повишаване на ефективността на

контрола по прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

5. Относно ЗИД на Закон за мерките по време на извънредното положение ДВ – 11/09.02.2021

Епидемията от COVID-19 постави редица предизвикателства, които налагат специфична нормативна уредба в различни области на обществения живот, която да отговаря на особеностите на извънредната епидемична обстановка. Едно от тях е да се гарантира конституционно закрепеното право на гражданите да избират в условията на епидемична обстановка.

Изборите през 2021г. в Република България наложиха да се предвидят мерки, свързани с изборния процес, чрез които да се осигури възможност на всеки избирател да гласува при стриктно спазване на протиепидемичните мерки. **С разпоредбата на чл. 28 (§ 1),** който се създава в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г., и за преодоляване на последиците, **се възлага на Централната избирателна комисия да организира изборния процес по начин, който да не лиши нито един гражданин от избирателно право и да позволи избирателите да упражнят правото си на глас в условията на епидемичната обстановка,** включително избирателите, поставени под задължителна карантина, или задължителна изолация съгласно Закона за здравето, в т.ч. в лечебно заведение за болнична помощ.

Особено внимание заслужава гласуването на избирателите, поставени под задължителна карантина, или задължителна изолация, като се предлага това да стане **чрез подвижни избирателни кутии, или в отделни избирателни секции,** извън секциите по чл. 9 от Изборния кодекс, определени от Централната избирателна комисия. Условията и редът за гласуването на тези избиратели са предвидени в правилата, приети от Централната избирателна комисия, за да се отговори на епидемичната обстановка.

С цел намаляване струпването на много хора броят на членовете на секционните избирателни комисии за секциите по чл. 28, ал. 3, изречение първо е не по-малко от трима, назначени при спазване изискванията на Изборния кодекс. **Предвижда се броят на членовете на секционна избирателна комисия извън страната да може да бъде не по-малко от трима** по преценка на ЦИК в зависимост от епидемичната обстановка, ограничителните мерки в съответната държава и други обстоятелства, свързани с натовареността в изборния процес.

С § 2 от закона се регламентира избирателите, чиито срок на документа за самоличност е изтекъл след 13 март 2020г., включително и удълженият срок, да може да се идентифицират с този документ пред

секционната изборителна комисия, когато изборите се провеждат по време на извънредна епидемична обстановка. Предвидено е в тези случаи да не се изисква удостоверение по чл.263 от Изборния кодекс. Тази мярка има за цел ограничаване на струпването на хора в местата за издаване на български лични документи и в същото време се гарантира правото на глас на всеки граждани.

С цел спазване на принципа за прозрачност в дейността, както и предвид високата обществена значимост на изборите, се предлага Централната изборителна комисия да приеме правилата след проведени консултации с Националния оперативен щаб, Националния ваксинационен щаб и Обществения съвет към Комисията, като публично обяви резултатите от провеждането им.

6. Относно Закон за допълнение на НПК - ДВ 16/23.02.2021г.

Направените промени в НПК регламентират, че единственият възможен вариант за осигуряване на независимо разследване срещу главния прокурор е чрез създаването на фигурата на прокурор, компетентен по преписки и наказателни производства срещу главния прокурор, избран чрез съществуващите структури и процедури.

В тази връзка в чл. 194 се създават нови:

ал.6: “Разследването по дела за престъпления, извършени от главния прокурор, се провежда от прокурора по разследването срещу главния прокурор“

ал.7: “Прокурорът по разследването срещу главния прокурор или негов заместник може да възлага отделни действия по разследването на следовател от следствения отдел в специализираната прокуратура“

За да се преодолее възможното влияние върху членовете на прокурорската колегия при избора на прокурора по разследването срещу главния прокурор, същият следва да се избира от пленума на ВСС с мнозинство повече от половината от членовете му.

Прокурорът по разследването срещу главния прокурор следва да се освобождава дисциплинарно само по реда и условията за членовете на ВСС, към които спадат главният прокурор, председателят на ВКС и председателят на ВАС, а именно по предложение от петима от членовете на пленума на Висшия съдебен съвет, или от трима от членовете на съответната колегия на ВСС. Това ще му гарантира равен статут с тримата най – висши представители на магистратите и ще го направи независим от ръководените от тях структури.

Основанията за предсрочно освобождаване от длъжност на прокурора по разследването срещу главния прокурор, или негов заместник

са същите като за главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС, както и процедурата за установяването им.

С цел удовлетворяване на изискването за липса на каквато и да било възможност за кариерно влияние от страна на главния прокурор, независимо от конкретната личност, и от прокурорската колегия, **кандидатът трябва да е действащ прокурор, завръщаш се след мандата на заеманата от него длъжност, или на длъжност с една степен по – висока от заеманата преди избора.** Така се осуетява възможността за външно влияние в посока “послушание“ срещу бъдещо повишение. Повишаването в случая ще е гарантирано от закона.

Той следва да отговаря на изискванията за заемане на длъжността прокурор във ВКП или ВАП, не по – малко от 12 години юридически стаж с оглед професионален опит и предвиденото явяване пред всички съдебни инстанции по делата от компетентността му. Останалите критерии за избор следва да са завишени – високи професионални и нравствени качества, положителна комплексна оценка „много добра“ от последното атестиране; липса на наложени дисциплинарни наказания по чл. 308, ал. 1, т. 3, 4, 5 или 6 с влязло в сила решение през последните пет години.

Процедурата за избор на кандидат за прокурор по разследването срещу главния прокурор ще се открива от пленума на Висшия съдебен съвет не по – рано от три месеца и не по – късно от един месец преди изтичането на мандата на предходния “независим“ прокурор или в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелствата по чл. 175 от ЗСВ.

Мандатът на прокурора по разследването срещу главния прокурор или негов заместник е 7 години, тъй като така ще се гарантира работата му в мандатите на различни главни прокурори, водеща до невъзможност за потенциално влияние с оглед бъдещото му положение в системата на прокуратурата.

Наличието на прокурор, ангажиран само с проверки и разследвания срещу главния прокурор, ще гарантира директния достъп до него, т.е. прякото му сезиране от компетентни органи, или граждани, без същият да е зависим от получаването на информация от действащите прокурори, или разследващи органи.

Самостоятелното водене на разследването и участието във всички фази на наказателния процес пред всички съдебни инстанции, го прави уникален и напълно самостоятелен, но същевременно и изключително отговорен пред обществото.

Същевременно разследването ще се води по правилата на НПК. валидни за всяко друго разследване, с изключение на йерархичния контрол на постановленията на прокурора по разследването срещу главния

прокурор, който е изключен. По този начин са предвидени гаранции за независимостта в работата на този прокурор, **чийто актове няма да подлежат на контрол в системата на прокуратурата.** Изключен е и всякакъв друг контрол, или надзор чрез неприлагането на разпоредбите на ЗСВ, относими към правомощията на главния прокурор.

В случай на внасяне на делото в съда компетентен ще е специализирания наказателен съд, който ще разглежда делата за всички видове престъпления, извършени от главния прокурор. Тази гаранция е в повече, в сравнение с общия случай на извършил престъпление магистрат, когато Специализираният наказателен съд ще е компетентен само в случаите по чл. 411в от НПК. Същата обаче е необходима, за да има предвидимост и единност на компетентността на съда, а и по – високата степен на специализация гарантира по – професионален подход.

Решение № 7/11.05.2021 г. на КС по к. д. № 4/2021 г. с докладчик съдията Павлина Панова: “Обявява за противоконституционни разпоредбите на чл. 46, ал. 8, чл. 194, ал. 6, чл. 213а, ал. 2 и чл. 411а, ал. 4 в частта "както и делата от компетентност на прокурора по разследването срещу главния прокурор или негов заместник" от Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г.; посл. изм., бр. 20 от 9.03.2021 г.), както и на чл. 136, ал. 11 от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г.; посл. изм. и доп., бр. 16 от 23.02.2021 г.).

С особено мнение по Решението е съдия Филип Димитров: “Категорично не приемам решението на мнозинството, че атакуваните текстове са противоконституционни. Въпреки пороя от становища и правни мнения в тази насока намирам аргументите на вносителя, че приетата от Народното събрание фигура на "особен прокурор" е противоконституционна, за напълно несъстоятелни.“

7. Относно ЗИД на ЗУТ –ДВ 16/23.02.2021г.

Закон за изменение и допълнение на ЗУТ (ЗИДЗУТ) предвижда следните по–съществени промени:

В изпълнение на мерки за стандартизиране на изискваните документи при предоставяне на административни услуги по ЗУТ от приложение № 2 към Решение № 704 на Министерския съвет от 2018г. е създаден чл. 2а. С тази разпоредба е предвидено приемането на наредба от Министерския съвет, която да определи общите правила за организацията на административното обслужване по ЗУТ и да утвърди образци на документи за всички административни услуги, извършвани при условията и по реда на този закон.

С изменението на чл. 5а се урежда реализирането на Единен публичен регистър по устройство на територията на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, който се създава, развива и поддържа от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Предвидено е, че условията и редът за публикуване и за поддържане в актуален вид на информацията в единния публичен регистър по устройство на територията се определят с наредба на Министерския съвет.

Създаването на Единен публичен регистър по устройство на територията налага промени в разпоредбите на чл. 3, чл. 4, чл. 5, чл. 5б, чл. 57, чл. 57а, чл.124б, чл. 127, чл. 129, чл. 135, чл. 166, чл. 176а, чл. 177, чл. 223, чл. 225 и чл. 225а от ЗУТ.

С изменението на чл. 3, ал. 4, чл. 4, ал. 4 и чл. 5, ал. 5 е предвидено, че министърът на регионалното развитие и благоустройството, областният управител и кметът на общината организират поддържането на Архив на одобрените устройствени планове и измененията им, Архив на издадените строителни книжа и организират публикуването и поддържането в актуален вид на информацията в единния публичен регистър по устройство на територията по чл. 5а.

Направени са изменения и допълнения, съгласно които актовете по чл. 5б, чл. 57, чл. 57а, чл. 124б, чл. 127, чл. 129, чл. 135, чл. 148, чл. 166, чл. 176а, чл. 177, чл. 225 и чл. 225а от ЗУТ ще се публикуват в единния публичен регистър по устройство на територията по чл. 5а.

Създадена е разпоредбата на чл. 5б, която регламентира, че административните органи, организациите, предоставящи обществени услуги, лицата, осъществяващи публични функции, и органите на съдебна власт установяват служебно за нуждите на съответното производство всички обстоятелства, вписани в регистъра по чл. 5а, въз основа на съответните идентификационни данни, посочени от заявителя, молителя, или жалбоподателя.

С новосъздадения чл. 5в се предвижда административният орган, пред който е подадено заявление за издаване на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 214 от закона, да може да изисква само еднократно отстраняване на нередовности и/или представяне на допълнителни документи, за което органът уведомява писмено заявителя и предоставя подходящ срок за отстраняване на нередовностите и/или за представяне на документите.

Във връзка с извършения анализ на нормативната уредба, свързан с издаването на предварителните съгласия по чл. 96 от ЗУТ, е направено изменение на чл. 198, ал. 3 от ЗУТ, като е предвидено, че заповедта за налагане на строителна забрана може да бъде отменяна и частично предвид

големите територии, на които е налагана през 80–те и 90–те години на миналия век без извършени инженерно-геоложки проучвания. **Създаден е и нов чл. 87а, с който се регламентира**, че изграждането или реконструкцията на водопроводни и/или канализационни мрежи и съоръжения в поземлени имоти, попадащи в свлачищни райони, вписани в регистъра по чл. 95, ал. 2, се считат за геозащитни мерки и дейности, поради обстоятелството, че с изграждането или реконструкцията на водопроводни и/или канализационни мрежи и съоръжения се отводнява свлачищната територия. Това представлява основно противосвлачищно мероприятие и се премахва една от основните причини за възникване/активизиране на свлачищните процеси.

В чл. 39, ал. 3 се предвижда, че писменото съгласие за промяна на предназначението на сграда, или на част от сграда – обект на образованието, науката, здравеопазването или културата, както и на спортни обекти и съоръжения, или на части от тях на съответния министър се предоставя служебно на главния архитект или на компетентния орган по чл. 148, ал. 3. Регламентиран е редът за издаването на това съгласие.

Предвиждат се промени в чл. 125, ал. 6 и 7, с които се цели облекчаване на административната тежест при съгласуване на заданието по чл. 125, ал. 1. Изменението на ал. 6 урежда служебното съгласуване на заданието по реда на Закона за културното наследство за защитени територии за опазване на културното наследство.

С предложените промени в чл. 128 се регламентира редът за служебно съгласуване на проектите на подробни устройствени планове със заинтересуваните централни и териториални администрации, както и със специализираните контролни органи при необходимост, в случаите, когато за съгласуването не се изисква издаване на актове при условията, по реда и в сроковете, определени в специален закон.

С извършеното изменение на чл. 134, ал. 9 се урежда служебното предоставяне на писмено съгласие на съответния министър – в случаите на изменение на подробните устройствени планове за промяна на предназначението на урегулирани поземлени имоти, отредени за обекти на образованието, науката, здравеопазването или културата, както и на спортни обекти и съоръжения.

С цел облекчаване на административната тежест при провеждане на процедурите по съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти е отменена разпоредбата на чл. 143 и изменение на чл. 144. С изменението на чл. 144 се уреждат изискванията за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти, като се регламентира и служебното снабдяване с административни актове и документи, относими към това производство.

Чл. 177 е допълнен с нова ал. 4, която урежда служебното предоставяне на положително становище от органите за технически надзор при въвеждането в експлоатация на строежи и/или съоръжения с повишена опасност.

С цел намаляване на административната и финансова тежест за гражданите и бизнеса с настоящия закон са направени промени в чл. 147 и чл.151. С направеното предложение за допълване на тези разпоредби ще се установи облекчен режим за изграждането на оранжерии с площ от 200 кв. м до 1000 кв. м включително, и парници с временна преносима конструкция, независимо от размера и формата, покрити с полиетилен, поливинил, или друга подходяща материя, без съпътстващите ги производствени инсталации и без помощни (обслужващи) сгради и постройки.

С изменението на чл. 124 се въвежда изискване предложенията за даване на разрешение за изработване на проект за общ устройствен план да се придружават от задание по чл. 125.

Прецизиран е текстът на чл. 215, ал. 4, с който се регламентират сроковете за обжалване на актове, с които се одобрява подробен устройствен план, или разрешение за строеж на общински обект от първостепенно значение, и актовете, с които се одобрява подробен устройствен план за обект с национално значение, както и срокът за обжалване на разрешение за строеж на министъра на регионалното развитие и благоустройството, или отказа за издаване на такова.

Оптимизирани са следните съществуващи режими и услуги по ЗУТ:

- Разрешаване на изработването на устройствени планове и техните изменения;
- Одобряване на устройствени планове и техните изменения;
- Одобряване на инвестиционни проекти;
- Издаване на разрешения за строеж;
- Издаване на разрешение за ползване на строежи от първа, втора и трета категория;
- Издаване на удостоверения за въвеждане в експлоатация на строежи от четвърта и пета категория;
- Регистриране на технически паспорти за строежи;
- Издаване на удостоверения за търпимост;
- Издаване на разрешения за поставяне на преместваеми обекти по чл. 56 от ЗУТ;
- Издаване на разрешения за поставяне на рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи по чл. 57 от ЗУТ.

8. Относно Решение № 12 от 30.09.2021 г. на КС по к. д. № 10/2021 г. с докладчик съдията Таня Райковска

Конституционното дело е образувано на 4 юни 2021г. по искане на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 234г, ал. 3 в частта "независимо чия собственост е", на чл. 242, ал. 8 в частта "и когато не е собственост на дееца", на чл. 280, ал. 4 в частта "или му е предоставено доброволно" и на чл. 281, ал. 3 в частта "или му е предоставено доброволно" от Наказателния кодекс (НК) (обн., ДВ, бр. 26 от 2.04.1968 г.; посл. изм., бр. 9 от 2.02.2021г.).

Вносителят твърди, че лицата, чието имущество подлежи на отнемане по силата на оспорените разпоредби, нямат достъп до съд във връзка с това отнемане, тъй като те не биха могли да имат процесуално качество в нито една от фазите на наказателното производство, в рамките на което тяхното право на собственост може да бъде засегнато.

Конституционният съд приема, че оспорените частично разпоредби от Наказателния кодекс представляват конституционно нетърпима намеса на държавата в правото на частна собственост на лицата и обуславят наличието на твърдяното от вносителя противоречие с чл. 17, ал. 1 и 3, както и с чл. 56 и 122 от Конституцията.

На основание чл.149,ал. 1, т. 2 от Конституцията Конституционният съд: Обявява за противоконституционни разпоредбите на чл. 234г, ал. 3 в частта "независимо чия собственост е", на чл. 242, ал. 8 в частта "и когато не е собственост на дееца", на чл. 280, ал. 4 в частта "или му е предоставено доброволно" и на чл. 281, ал. 3 в частта "или му е предоставено доброволно" от Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 2.04.1968 г.; посл. изм., бр. 9 от 2.02.2021 г.).

9. Относно закон изменение и допълнение на закона за ратифициране на европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси – ДВ 8/2022

С предлагания закон се изпълнява поетото от Република България задължение във връзка с разпоредбата по чл. 104 "Отношения с трети държави и международни организации", параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (Регламента), съгласно която държавите – членки на Европейския съюз, участващи в засиленото сътрудничество за създаване на Европейската прокуратура, са длъжни да признаят и посочат Европейската прокуратура "за компетентен орган за целите на прилагането на сключени от тях многостранни

международни споразумения за правна помощ по наказателноправни въпроси“.

Чрез предлаганата уредба се осигурява възможност **за постигане на ефективни резултати от Европейската прокуратура** в хода на водените от нея наказателни производства в съответствие с компетентността ѝ по Регламента, като ѝ се делегират **правомощия за правно сътрудничество с трети държави** по реда на Конвенцията от 1959г. и допълнителните протоколи към нея.

В допълнение със закона се урежда редът за подаване на искания за временно предаване на задържани лица, когато искането е направено от европейски делегиран прокурор за целите на наказателно разследване по дело от компетентност на Европейската прокуратура, както и редът за изпращане на искания за взаимопомощ към Европейската прокуратура и предоставяне на информация във връзка с наказателното производство от компетентните органи на трети държави в съответствие с чл. 21 на Конвенцията от 1959г.

Предложените текстове на закона са съобразени изцяло с приетия от Съвета на Европейския съюз образец на декларации в документ № 11385/20.

С приемането на закона не само ще се допълни редът за изпълняване на съдебни поръчки и молби за правна помощ между компетентните органи на държавите - страни по Конвенцията от 1959 г. и допълнителните протоколи към нея, но и ще се гарантира ефективното приложение на Регламента, което ще укрепи защитата на финансовите интереси на Съюза чрез наказателното правосъдие и ще засили доверието на бизнеса и гражданите в институциите на Европейския съюз и в правосъдните системи като цяло.

10. Относно изготвени становища на съдиите от ОС Стара Загора Предложения за промяна на законодателството

През 2021г. съдиите от ОС Стара Загора взеха отношение относно действаща нормативна уредба и проблемите по правоприлагането ѝ по няколко аспекта. Аз ще се спра на “най– наболелите“ за тях, с оглед кариерното им развитие: проблеми в действащата нормативна уредба за атестиране и изискуемите статистически данни относно “натовареност“, “действителна натовареност“ на магистрата и институцията в която работи.

а/ С оглед получено писмо от ВСС, относно направено предложение от Председателя на СГС, съдиите от ОС Стара Загора изразиха становище, че всички съдилища трябва да отчитат по идентичен начин показателя “действителна натовареност“. И докато броят дела /постъпили и свършени/ е

обективно число, не може да се каже същото за отработените човекомесеци. А от там и отчитането на показателя “действителна натовареност“.

Необосновано и несъстоятелно е “редуциране“ на броя отработени човекомесеци в хипотезите на съдии с намалено разпределение на дела. Реално и справедливо е да се въведе понятието “действително отработени човекодни“, като се приспадат всички болнични, отпуск /платен и неплатен/ и майчинство. Още повече, че в новата деловодна програма – ЕИСС, внедрена за работа в съдилищата, при въвеждане на болничен лист на съдия /било то и за 3 дни/ системата директно изключва съдията от разпределение и в последствие автоматично приравнява броя разпределени дела.

b/ В отговор на писмо Изх.№ 99-00-96/21/10.11.2021 от Министерство на правосъдието и писмо Изх.№2180/12.11.2021 от Апелативен съд Пловдив, **относно висяща жалба в ЕСПЧ Митов и други срещу България (№80857/17), след обобщаване на информацията, получена от районните съдилища в региона, съдиите от ОС Стара Загора изразиха следното стновище:**

Публикуването на съдебните актове на всеки съд в Интернет се осъществява при спазване разпоредбите на чл.64 ЗСВ, вътрешните правила за организация за публикуване на съдебните актове на съда, както и Решение по Протокол №42/29.10.2009г. на ВСС, Решение по Протокол №28/01.11.2017г., т.1 на КПКИТ и Решение по Протокол №30/14.11.2017г., т.11 на КПКИТ.

Основният аспект на жалбата се отнася до отложеното публикуване на съдебните актове, въведено с разпоредбата на чл. 64, ал.2 ЗСВ, респективно възпрепятстването жалбоподателите да анализират наказателните дела и да уведомяват правилно обществото в това отношение.

В писмото на Министерство на правосъдието не е взето предвид последващо Решение по Протокол №30/14.11.2017г. на Комисия “Професионална квалификация и информационни технологии“, което допълва Решение по Протокол №28/01.11.2017г.: “Забраната за публикуване не се отнася до първоинстанционните присъди и въззивните решения, които са обжалвани и протестирани“, т.е. в момента в който присъдата, или въззивното решение “тръгнат“ по инстанцииите по жалба, или протест, съдебният акт се публикува.

В заключение: С последващото Решение на КПКИТ от 14.11.2017г. процедурата по публикуване е значително облекчена, като се спазва разпоредбата на чл.64, ал.2 ЗСВ, без да се накърнява правото за достъп до информация, защитено от чл. 10 от Конвенцията.

с/ На общо събрание на съдиите в гражданско отделение бяха приети следните предложения за законодателни промени:

- Актуализиране на Тарифата за държавни такси по ГПК, приета с ПМС № 38 от 27.02.2008 г., в сила от 01.03.2008г. в посока **повишаване на ДТ** ;
- **Намаляване от 2 седмици на 1 седмица срока за обжалване на решенията за постановяване на запрещение по чл.338 ГПК;**
- Назначаването на адвокати да става **безплатно по ЗПП** при производства за осиновяване и запрещение

ОС Стара Загора и районните съдилища от съдебния окръг са важна и неделима част от съдебната система в Република България. По щатно разписание, по брой на работещите в съдилищата магистрати и съдебни служители, като съдебен район, той е сред най – големите в страната.

Тук работят магистрати с високи нравствени и професионални качества, с богат професионален и житейски опит и с отлични правни познания, които се трудят мотивирано и с чувство за отговорност, като непрекъснато дават своя принос за повишаване на доверието на гражданите в съдебната власт, както и за осъществяването на реформата на съдебната система.

От години, ние последователно се стремим да прилагаме стандарти за ефективно администриране процеса на правораздаване, за модерно и високотехнологично обезпечаване на достъпа до делата и информацията, за публичност, безпристрастност и предвидимост.

Постигнатите резултати през отчетната 2021г. са повод за удовлетвореност за магистратите и съдебните служители. Въз основа на цялостния анализ на дейността на ОС Стара Загора и районните съдилища от региона през 2021г., може да се направи извода, че през отчетния период съдилищата и работещите в тях магистрати и съдебни служители се трудиха мотивирано, професионално и с чувство за отговорност и въпреки немалкото трудности и възникналата пандемична обстановка, които трябваше да преодоляват, постигнаха много добри резултати при насрочването, разглеждането и решаването в предвидените от закона срокове на различните по своя характер дела.

Укрепването на правоприлагащия капацитет на съдебната система, утвърждаването на принципите на прозрачност и безпристрастност в работата на ОС Стара Загора, подобряване на административната дейност на съда и повишаване на общественото доверие в институцията, са само част от целите, стоящи пред магистрати и съдебни служители, през настоящата 2022г.

Поздравявам всички съдии и съдебни служители от съдебния район на ОС Стара Загора за ползотворната им работа през изминалата година и им пожелавам през 2022г. да реализират още по-добри професионални успехи.

**Председател
ОС Стара Загора**

/Кр. Георгиев/